

MAGYAR MINŐSÉG

MAGYAR MINŐSÉG TÁRSASÁG
HUNGARIAN SOCIETY FOR QUALITY

2018/07

GDPR – Informatikai megoldások a jogi megfelelés biztosításának érdekében – Pflanzner Sándor

Hogyan segíti egymást az ISO 27001 és a GDPR az adatvédelmi megfelelésben? – Dr. Domokos Márton

A műanyag hulladékon és műanyag-témán túl... – Vadovics Edina

MAGYAR MINŐSÉG®

a Magyar Minőség Társaság havi folyóirata
Elektronikus kiadvány

Szerkesztőbizottság:

Alapító főszerkesztő: **dr. Róth András**

Elnök: Szódi Sándor

Főszerkesztő: Tóth Csaba László

Tagok:

Harazin Tibor, Mátrai Norbert, Tánczos Lajos, Dr. Topár József

Szerkesztőbizottsági titkár: Tuross Tarjáné

Felelős kiadó: Reizinger Zoltán

Szerkesztőség:

Székhely: 1082 Budapest, Horváth Mihály tér 1.

Telefon és fax: (36-1) 215-6061

e-mail: ujstag@quality-mmt.hu, portál: www.quality-mmt.hu

A megjelenő publikációkban a szerzők saját szakmai álláspontjukat képviselik

A hirdetések és PR-cikkek tartalmáért a Kiadó felelősséget nem vállal

Megrendelés:

A kiadványt e-mailban megküldjük, vagy kérésre postázzuk CD-n

Az éves előfizetés nettó alapára: 8.200,- Ft + 27% ÁFA/év

A CD költsége: 5.900,- Ft + 27% ÁFA/év

INTRANET licence díj: egyedi megállapodás alapján

[Megrendelő \(pdf űrlap\)](#)

HU ISSN 1789-5510 (Online) ISSN 1789-5502 (CD-ROM)

SZAKMAI CIKKEK, ELŐADÁSOK

[Bevezető – Tóth Csaba László](#)

[GDPR – Informatikai megoldások a jogi megfelelés biztosításának érdekében – Pflanzner Sándor](#)

[Hogyan segíti egymást az ISO 27001 és a GDPR az adatvédelmi megfelelésben? – Dr. Domokos Márton](#)

[A műanyag-hulladékon és műanyag-témán túl... – Vadovics Edina](#)

[Jók a legjobbak közül: Tirk Ágnes – Szódi Sándor](#)

[Le a kalappal: Szent Erzsébet Otthon Társaság – Szódi Sándor](#)

A TÁRSASÁG HÍREI ÉS PROGRAMJAI

[A Magyar Minőség Társaság 2018. évre tervezett programja](#)

[Változás a Magyar Minőség Szerkesztőbizottságában – Elnöki búcsú](#)

[Beharangozó a XXVII. Magyar Minőség Hétről](#)

[A Magyar Minőség Társaság 2018 évi pályázatai](#)

[A Magyar Minőség 2017. évi szakcikkeinek tartalomjegyzéke](#)

HAZAI ÉS NEMZETKÖZI HÍREK ÉS BESZÁMOLÓK

[ISO 50001 energiairányítási rendszer önkormányzatoknál? – Horváth Gergő](#)

[Magyar Logisztikai, Beszerzési és Készletezési Társaság pályázati felhívása](#)

[Európai Logisztikai Szövetség \(ELA\) díjátadó és éves közgyűlés Brüsszelben – Kiss Péter](#)

A TÁRSASÁG ÚJ TAGJA

[Köszöntjük a Magyar Minőség Társaság új tagját!](#)

PROFESSIONAL ARTICLES, LECTURES

[Upfront – Csaba László TÓTH](#)

[GDPR - IT Solutions to Ensure Legal Compliance – Sándor PFLANZNER](#)

[Data Protection Compliance - How Do ISO 27001 and the GDPR Help Each Other? – Dr. Márton DOMOKOS](#)
[Beyond Plastic Waste and the Omnipresent Plastic Problem – Edina VADOVICS](#)

[The Best among the Best: Zettwitz Sándor – Sándor SZÓDI](#)

[Hats off to: Szent Erzsébet Otthon Társaság – Sándor SZÓDI](#)

NEWS AND PROGRAMS OF THE SOCIETY

[2018 Year's Planned Programs of the Hungarian Society for Quality](#)

[Change in Editorial Board of Magyar Minőség – Presidential Farewell](#)

[27th Hungarian Quality Week – Prior Short Notice](#)

[Invitation to a New Completion of the Hungarian Society for Quality in 2018](#)

[Contents of 2017 Year's Professional Articles in Magyar Minőség](#)

DOMESTIC AND INTERNATIONAL NEWS AND REPORTS

[ISO 50001 Energy Management System for Local Authorities? – Gergő HORVÁTH](#)

[Invitation to Completion of Hungarian Association of Logistics, Purchasing and Inventory Management](#)

[European Logistics Association Annual Meeting in Brussels – Péter KISS](#)

NEW MEMBERS TO THE SOCIETY

[We Welcome the New Member to the Society](#)

A mindennapi életben igen gyakran használjuk a „minőség” szót, de nem igazán gondolkodunk el, mi van mögötte. Egy biztos, hogy amikor minőségről beszélünk, akkor valamivel (akár termék, akár szolgáltatás) elégedettek vagyunk. Feltehetjük a kérdést, hogy vajon létezik-e objektív minőség?

Walter Shewhart, akit a Total Quality Management nagyapjának, a Statistical Quality Control (statisztikai minőség irányítás) atyjának tekintünk, úgy fogalmazott, hogy a minőség egyszerre objektív és szubjektív. Objektív, mert minden dolognak van „minősége”, amely független a megfigyelőtől, azaz a minőség egy attribútum. Szubjektív, mert azt tesszük, amit elégnek tartunk, érezzük és érzékenyek vagyunk az objektív realitás megnyilvánulásaira.

Úgy gondoljuk, hogy a XX. század egyik legnagyobb minőségügyi gurujának ebbéli megfogalmazása alap filozófiai értelemben helyes megállapításokat tartalmaz, annak azonban gyakorlati alkalmazása helytelen következtetések levonására is alkalmazható. Nagyon sok szakember úgy értelmezi Shewhart megállapítását, hogy szerinte létezik objektív minőség. Hegeli értelemben a minőség a „dolog” elválaszthatatlan tulajdonsága, de nem mérték!

Csupán apróbetűben jegyezzük meg, hogy a minőségügy hiteles tudománytörténeti feldolgozása a mai napig hiányzik, pedig már több mint száz (vagy ezer) éve alkalmazzuk, fejlesztjük. És ha már Shewhart-nál tartunk, akkor ne feledkezzünk el a PDCA ciklusról sem! Ezt Shewhart-Deming ciklusként szoktuk emlegetni (magam is, de szóljon mentségemre tudatlanságom), holott ebben a ma használatos – szabványokban hivatkozott – ideológiát soha, egyik szerző sem írta le, vagy vállalta volna magáénak. Egyes azonosításkor például Deming kimondottan elhatárolódott. Tervezzük, hogy még ebben az évben körüljárjuk egy a PDCA-t és természetesen a történetét is.

A minőség nagyon is szubjektív dolog, egy adott termék vagy szolgáltatás megítélése akár családon belül is változhat, függ a szocializációtól, a történelmi-társadalmi előélettől, a földrajzi elhelyezkedéstől.

Érdeemes egy kis kitekintést is tenni, ugorjunk át Japánba, hiszen a XX. század végén a minőség = Japán egyenlet uralta a világot. Szomorú, de ma már ez nem így van. A japán nyelvben a minőséget két kandzsi jelenti:

品質

Leírva (angol átírásban) hin-shitsu, kiejtve (magyarul) hin-sicu. A japán írás és nyelv sajátosságaiból következik, hogy ugyanazon írásjeleknek többféle jelentése is lehet. A hin-sicu jelentése *természetes*, azaz a minőség az egy természetes, normális állapot. A hiba az egy nem természetes, nem-normális állapot.

A japánok egy kicsit tovább is mennek a „minőség-definiálásában”, mert kétfajta hin-sicut különböztetnek meg:

- *atarimae hinshitsu*: jól működik
- *miryokuteki hinshitsu*: nemcsak jól működik, de szeretted te is, és aki megkapja az is

1987-ben **David A. Garvin** a Harvard Business School professzora megpróbálta a „minőség” ismerveit, dimenzióit definiálni. Nyolc ilyen dimenziót azonosított:

- 1) teljesítmény
- 2) különleges tulajdonságok
- 3) megbízhatóság
- 4) megfelelés
- 5) tartósság
- 6) szervizelhetőség

- 7) esztétika
- 8) érzékelt minőség

A 2000-es évektől többen bővítették egy kilencedikkel:

- 9) a kapcsolódó szolgáltatás

Úgy gondolom, hogy a fejlődés további dimenziókkal bővíti a dimenziók számát:

- 10) megfelelés a Fenntartható Fejlődésnek
- 11) érzékenység az Ipar4.0, a Farming4.0 és az IoT kihívásai iránt
- 12) személyes adatok védelme, az egyén kibertér-biztonsága.

Miért is szólok mindezekről? Az egyik ok, nagyon prózai. Legközelebbi számunk szeptember 5-én fog megjelenni. A szabadság alatt biztosan több idejük lesz arra, hogy elővegyék régebbi számainkat, elolvassák azt, amit anno elterveztek, de az akkor valamiért elmaradt. A másik ok, hogy nagyon sokan nem veszik észre azt, hogy a világ nagyon is megváltozott, a hagyományos minőség-fogalom már a múlté, már nem elegendő az, hogy valami csak „jó”, vagy tanúsítással rendelkező szervezet produktuma. A Mikó-axióma értelmében a minőség működés, azaz már nem csak annak a Garvin által – 30 évvel ezelőtt – definiált nyolc dimenzióban kell gondolkodnunk, hanem bizony már 50%-kal többen. Ebben szeretnénk segíteni olvasóinknak, akik lehet, hogy néha nem igazán értik, hogy egy-egy írás miért is jelenik meg a lapunkban. Változik a világ, változnunk kell nekünk is. Ugyanakkor szeretnénk segíteni is a gembán dolgozóknak is, ugyanis ma már kevés, ha a termék/szolgáltatás megfelel a vevői elvárásnak, de a hulladék esetében sem az a fontos, hogy gyűjtsed, hanem az, hogy elkerüld.

Megint egy apróbetűs megjegyzés! Amikor a gyárunkban bevezettük az 5S-t, a cél nem az volt, hogy takarítsunk, hanem megelőzzük a

takarítást. Szennyeződésterképet készítettünk, akciótervvel. Szerintem sikerült.

Mostani számunkban a 12-es és 10-es dimenziót helyeztük a központba. A személyes adatok védelme – leánykori nevén GDPR – vállalkozások százai (inkább ezrei) számára még mindig egy nagyon fontos, **megoldandó** probléma. Ebben tud segíteni két írásunk is, amikor a jogász szerzőnk megmutatja a GDPR és az ISO 27001 közötti azonosságokat, és kihasználható szinergiákat, valamint rögtön tudunk ajánlani egy szoftveres megoldást is.

Beszélgünk a 10-es dimenzióról is, mennyiben felelnek meg folyamataink a Fenntartható Fejlődésnek? Két írás is szól erről, az elsőben az általános problémák kerülnek megfogalmazásra, megoldási javaslatokkal is. A másodikban pedig egy új kezdeményezést szeretnénk ismertetni, és szándékaink szerint végigkövetni. Mindkét írás régi, kiváló szakmai partnerunktől – GreenDependent Egyesület – érkezett. A minőség garantált.

Természetesen jelentkeznek régi rovataink is, és újabb hírekkel és ismeretekkel szeretnénk olvasóink kíváncsiságát kielégíteni.

Arról se feledkezzenek el, hogy idén is szeretnénk kiadni a folyóiratunk legjobb szerzője címet, és ebben Önöknek alapvető szerepe van. Ismét megjelentetjük a tavalyi év tartalomjegyzékét, válasszanak és szavazzanak. A legjobb szerző egy Herendi vázával lesz gazdagabb, és mint tudjuk Herend az minőség, lassan 200 éve!

Mint már említettem, legközelebb két hónap múlva jelentkezünk. Legyen kellemes a szabadságuk, relaxáljanak, töltsenek fel. Élményeiket osszák meg velünk is!

Jó pihenést kívánunk mindenkinek!

Főszerkesztő

ISOFÓRUM Tavasz-2018 Konferencián (1.ábra) elhangzott előadás írott változata.

1. ábra Az előadás

A 2018 május 25-én érvénybe léptetett GDPR szerinti megfelelés nagyjából fele-fele arányban jogi és információbiztonsági kérdés. Rövid összefoglalóm segít abban, hogy a nem IT végzettségű szakemberek is közelebb kerülhessenek a téma információbiztonsági oldalának és gyakorlati megvalósíthatóságának megértéséhez. Hogy a vállalatuk biztonsága, jó hírneve és nem utolsósorban a személyes és különleges személyes adatok tulajdonosainak jogos védelme érdekében el tudják fogadni, hogy a GDPR szabályzat alapján kockázatkezelést kell végezni, melynek védelmi intézkedéseit egyébként számon is fogják kérni a vállalatokon.

Annál is fontosabbnak tarjuk mindezt, mi, akik kockázatkezeléssel, információbiztonsági tanácsadással foglalkozunk és eszközt adunk vállalatoknak a GDPR megfeleléshez, mert a GDPR projektek az esetek döntő részében vagy a

jogi vagy a compliance osztály hatáskörébe tartoznak és az információbiztonsággal foglalkozó szakterületek - gyakran az IT - már csak akkor kapja a felkérést a projektben való részvételre, ha már megszületett a jogi szabályozás. Szerintünk nem ez a járható út. A két területnek az első pillanattól kezdve együtt kellene gondolkodnia.

A GDPR szabályzat több helyen is említi, hogy kockázatkezelést kell végezni, s megfogalmazza azt is, hogy mire kell ezzel kapcsolatban figyelni. Látszik, hogy a rendeletet nem információbiztonsági szakember írta, ugyanis először fogalmaz meg egy intézkedést, aztán pedig célkitűzést. Ezt fordítva érdemes csinálni, így a kiragadott célokkal kezdem:

Biztosítani kell a személyes és különleges személyes adatoknak a bizalmasságát, sértetlenségét és rendelkezésre állását, még pedig folyamatosan.

Ez azt jelenti, hogy az informatikai rendszert úgy kell felépíteni, olyan védelmi intézkedéseket kell életbe léptetni, hogyha az egyik rendszer kiesik, akkor a másik tudja biztosítani ezeknek az adatoknak a védelmét. Tehát, ha betörnek a szerverszobába, és elviszik a hónap alatt azt a szervert amelyiken az összes ügyfelük adatát tároljuk, akkor azok az adatok olyan titkosítással legyenek eltárolva, amely feltörhetetlen, így amint kihúzzák a szervert az elektromos hálózatból, az adatok ne legyenek hozzáférhetők.

Ha bármelyik informatikai szolgáltatás kiesik, akkor azt az informatikai szolgáltatást helyre lehessen állítani azon IT szolgáltatások helyreállítási terveit (IT Service Plan) alapján, amelyek az adott szerver szoba által érintettek. Van,

hogy az egész iroda elvész, ilyenkor még bonyolultabb a helyreállítás (Disaster Recovery Plan), hiszen figyelembe kell venni a helyreállítás szempontjából szűkösen rendelkezésre álló erőforrásokat is.

Azokat az intézkedéseket, amelyeket egyszer már életbe léptettünk, folyamatosan fejleszteniük kell, azaz mindig magasabbra és magasabbra kell kitűzni az elvárt biztonsági szintet magunk elé és amikor ezt a biztonsági szintet teljesítettük, akkor ezen a ponton sztenderdizálni kell. A sztenderdizálás után lehet újabb és újabb célkitűzéseket állítani, így válik a működésünk egyre tudatosabbá és biztonságosabbá.

2.ábra A kockázatok felmérésének folyamata

Minden kockázat elemzés hatáselemzéssel kezdődik. (2.ábra) Könnyű azt belátni, hogy nem csak a személyes adatok és nem csak a különleges személyes adatok azok, amelyek igazán fontosak a vállalatoknak. Egy nagy marketing kampány terveinek ellopása jelentheti a teljes felkészülési időszak és a rá fordított pénz utolsó fillérig való elvesztését, ami hasonlítható akár egy GDPR-hiányosság következtében kirótt büntetés mértékéhez vagy a büntetés kapcsán elszenvedett vállalati megítélés romlásának

hatásához. Az üzleti tervek, a könyvelési adatok és sok más adat is lehet olyan értékes, mint azok a személyes adatok vagy különleges személyes adatok, amelyet a vállalatok tárolnak, s amelyre most oly nagy figyelem esik a GDPR rendelet hatásaként.

Éppen ezért jó hír vagy rossz hír, mindenképpen az a szerencsés és módszertanilag is csak az támogatható, ha a vállalatok teljeskörű adatfelmérést végeznek. Az összegyűjtött összes adat közül - ami az adott vállalatnál megtalálható és védendő -, tudják majd kijelölni azokat, amelyek személyes, vagy különleges személyes adatokat tartalmaznak. (3.ábra)

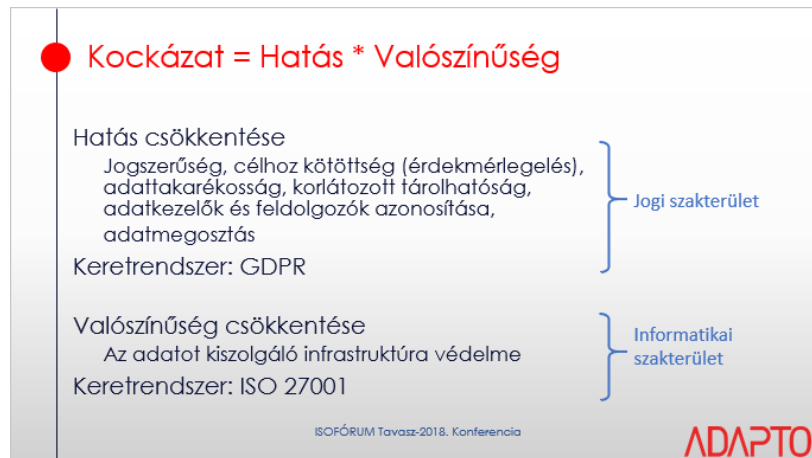

3.ábra A GDPR körébe tartozó adatok felmérése

Ha meghatároztuk a GDPR által érintett adatelemeknek a körét vagy az adatköröknek a halmazát, akkor érdemes megvizsgálni azt, hogy ezeket az adatokat vajon jogszerűen gyűjtjük-e és megfelelő ideig tároljuk-e? Ezt célhoz kötöttségi elemzésnek hívják és a korábbi info törvényben is volt erre módszertan, az érdekmérlegelési teszt. Ez az érdekmérlegelési teszt az, amelyben a jogászok megindokolják, hogy pl. az ügyfél személyes érdekénél miért fontosabb az, hogy a vállalat mindenféle elemzéseket tudjon

végezni egy direkt marketing kampány vagy pl. egy ajánlattétel érdekében (pl., hogy vegyen egy új terméket abból a csoportból, amit két héttel ezelőtt vásárolt). Tudnunk kell, hogy milyen adat elemeket tartunk nyilván az adott adatról, és azt, hogy kikkel fogjuk megosztani ezeket az adatokat (Ahogy azt Vörös István éneklte a Prognózis együttesben: "A titok az a titok, amit egyedül tudok"). Ki az adatkezelő, adatfeldolgozó? Kikkel osztjuk meg az adatot (adatmegosztás) az Európai Unión belül és az Európai Unión kívül.

Mindezen, GDPR hatálya alá tartozó adatok összegyűjtése után, kockázatkezelést kell végezni. Ahogy a címben is jeleztem, a kockázat két tényezőből áll össze. (4.ábra)

4. ábra A kockázatok kezelése

Az egyik tényező a HATÁS, ami úgy fejezhető ki, hogy mekkora a kár akkor, hogyha ez a hatás százszázalékos valószínűséggel bekövetkezik (5.ábra), a másik pedig a VALÓSZÍNŰSÉG, ami a nem kívánt eseménynek a bekövetkezési valószínűsége.

● GDPR módszertan Adatvédelmi hatásvizsgálat

Jelentéktelen	Az elektronikus információs rendszer nem kezel jogszabályok által védett (pl.: személyes) adatot.
Csekély	Személyes adat sérülhet ...
Közepes	Különleges személyes adat, vagy nagy tömegű személyes adatok sérülhetnek ...
Nagy	Nagy tömegű különleges személyes adat sérülhet vagy a személyi sérülések esélye megnövekedhet (ideértve például a káresemény miatti ellátás elmaradását, a rendszer <u>irányítatlansága</u> miatti veszélyeket)
Kiemelkedően nagy	Kiemelten nagy tömegű különleges személyes adat sérül

ISOFÓRUM Tavasz-2018. Konferencia

ADAPTO

5. ábra A kockázatok besorolása

Ami hatáscsökkentő intézkedéseket a GDPR felsorol, az lényegében a jogi szakterületre tartozik - csak a legszükségesebb adatkategóriákat gyűjtsük össze, a lehető legkevesebb érintettel osszuk meg és csak azokat az adatokat, amelyek rájuk tartoznak, illetve ezeket a kockázatokat osszuk meg az adatfeldolgozókkal. Ennek a keretrendszere a GDPR szabályozás.

Mivel azonban két tényező szorzatról van szó, a hatás csökkentése pont az ötven százaléká annak, amivel egy kockázatot csökkenteni lehet. Egy két tényező szorzat esetén vagy az egyik vagy a másik tényezőt, esetleg mind a kettőt csökkenteni kell, ha a szorzat eredményét szeretnénk csökkenteni. Tehát csak azzal, hogy már tudjuk, hogy milyen adatokat gyűjtünk, milyen adatfeldolgozókat végzünk rajtuk, milyen automatikus döntéshozatali eljárással kategorizáljuk ügyfeleinket, kivel osztjuk meg a kockázatot, még nem értünk a feladat végére, még nincs biztonságban se az adat, se az ügyfél, se a vállalat. Ha kiszivároghat az adat mert nem tettük meg a megfelelő védelmi intézkedéseket, nem jártunk el jól. (6.ábra)

Adatvédelmi audit kérdőív

Még van határvonás az adatkezelés célja?

A jelenlegi adatkezelés összegyűjtött céljával?

Elengedhetetlenül szükséges a személyes adatok feldolgozásához?

Adatkezelési tevékenység nyilvántartása

Adatkezelő adatai

Nevé: _____
 Címe: _____
 Telefonszáma: _____
 Email címe: _____

Adatkezelő képviselőjének adatai

Nevé: _____
 Címe: _____
 Telefonszáma: _____
 Email címe: _____

Adatvédelmi tisztviselő adatai

Nevé: _____
 Címe: _____
 Telefonszáma: _____
 Email címe: _____

Kezelt adatok jellemzői

Adatkör: _____

Sorszám	Megfelelőség kód	Súly	Név	Megjegyzés
1	GDPR	10.000	Személyes adatok feldolgozása és tárolása	Az adatkezelő és az adatkezelő a feladatait és tevékenységét előző és megvalósítandó feladat, továbbá az adatkezelés célja, funkciói, közzététel és célja, valamint a személyes adatok jogára és szabadságára vonatkozó jogi alapvetéseket meg kell határozni, továbbá az adatkezelés céljait, funkcióit, közzétételét meg kell határozni és a személyes adatokhoz való hozzáférést meg kell határozni, továbbá az adatkezelés céljait, funkcióit, közzétételét meg kell határozni és a személyes adatokhoz való hozzáférést meg kell határozni.
2	GDPR	10.000	Személyes adatok kezelése	Az adatkezelő és az adatkezelő a feladatait és tevékenységét előző és megvalósítandó feladat, továbbá az adatkezelés célja, funkciói, közzététel és célja, valamint a személyes adatok jogára és szabadságára vonatkozó jogi alapvetéseket meg kell határozni, továbbá az adatkezelés céljait, funkcióit, közzétételét meg kell határozni és a személyes adatokhoz való hozzáférést meg kell határozni.

6. ábra Segédanyagok a GDPR-hoz

Fontos megérteni, hogy a jogi szakterület a hatásoknak a csökkentésében tud segíteni, az informatikai szakterület pedig annak a valószínűségét tudja csökkenteni, hogy ezek a nem kívánatos események bekövetkezzenek.

Ennek a keretrendszer példaként az ISO 27001, ami az információbiztonság szabványa, vagy állami vállalatok esetén a 2013/L. törvény.

Azt, hogy hol következhet be az informatikai rendszerben valamiféle adatszivárgás, módszeres elemzéssel tudjuk meghatározni. Az informatika ellenőrzési keretrendszer a COBIT (Controll Objective for Information Technology) általában öt fajta erőforrást különböztet meg. Az emberi erőforrást, a folyamatokat mint erőforrást, a hardvereket,

szoftvereket illetve a létesítményeket, amelyben a berendezések illetve az emberek el vannak helyezve. A legfontosabb védendő objektum a COBIT keretrendszerben az adat, amikor kockázatkezelésről beszélünk. Az infrastruktúra minden egyes tényezőjének, akár ember, akár hardver, akár szoftver akár létesítmény, lehetnek különböző sebezhetőségei. Például az alkalmazottak nem jól képzettek, vagy a folyamatok rosszul vannak megszervezve, vagy a hardvereken, olyan vastagon áll a por, hogy pillanatokon belül túlmelegsznek és le fognak állni, vagy a szoftverekben nem garantált a négy szem elvű ellenőrzés vagy nem kötelező a bejelentkezéskor jelszó használata, és így tovább. Számítalan ilyen probléma lehet. A külső környezetből különböző fenyegetések érkeznek, például egy unatkozó script kiddie az általános iskola 6. osztályának számítástechnika szakköréből, aki éppen csatlakozott a meghirdetett deface-elési versenyhez, azaz az Önök cégének a honlapjára saját fényképét kell feltenni bizonyítható ezzel, hogy ezt a honlapot ő hackelte meg és ettől ő a valamilyen hackelési versenyen kap plusz egy pontot. Ha ez a külső szándék, ez a fenyegetés egy biztonsági rést talál - akkor következik be kár. Ezzel a módszeres elemzéssel lehet átvizsgálni azt, hogy hogyan lehet ezt az adatvagyonot megsérteni.

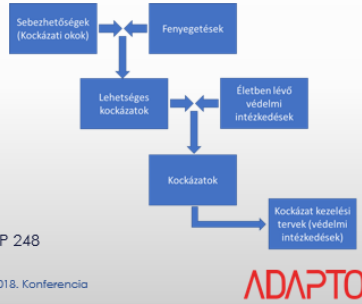
Fontos tehát az, hogy az Önök vállalatában ezeket a berendezéseket az informatika felmérje és megvizsgálja a különböző sérülékenység vizsgálatokkal, hogy hogyan lehet ezekben betörni. A kockázatelemzésnek az egyik legelterjedtebb módszertana a CRAMM módszertan, ami összeveti azt, hogy a sebezhetőséget hol tudja kihasználni fenyegetés, és ebből megállapítja, a lehetséges kockázatot. (7. ábra)

Kockázat menedzsment

1. Informatikai rendszer vizsgálata: az adat
 - bizalmosságának,
 - sértetlenségének,
 - rendelkezésre állásának vizsgálata (ISO 27001 keretrendszer)

2. Az érintettek jogainak érvényesülése az alkalmazói rendszerekben:
 - betekintés
 - módosítás igénylése
 - elfeledés joga
 - tiltakozás profilalkotás ellen (GDPR keretrendszer)

3. Megfelelőségi kockázat
 - Mennyire büntet meg a hatóság? (WP 248 rev.01 – 2. melléklet)

ISOFÓRUM Tavasz-2018. Konferencia

ADAPTO

7.ábra: A kockázatok menedzselése a GDPR-ben

Ha van védelmi intézkedés pont ennek a kockázatnak a kezelésére, például egy fegyveres őr az aulában, aki megkérdezi az oda behatolótól, hogy mégis mit keres itt, akkor a valós kockázat csökkenthető. Ha a valós kockázatok még mindig túl magasak, akkor lehet kockázatkezelési terveket készíteni, amit majd az Önök cége a jövőben végre fog hajtani.

Megkülönböztetünk adminisztratív, logikai és fizikai védelmi intézkedéseket. A fizikai, amikor titkosítunk valamit vagy egyszerűen bezárjuk, elzárjuk a dolgokat. A logikai az, amikor logikai védelmet valósítunk meg, pl. jelszavas védelem. Az adminisztratív meg az, amikor írunk egy szabályzatot, hogy ezt így és így kell csinálni, és aki nem így csinálja azt csúnyán megbüntetjük.

Azt, hogy miféle dolgokat kell ellenőriznünk az informatikai rendszerünkben, az ISO 27001 keretrendszernek az "A" melléklete szabályozza, amely 104 célkitűzést tartalmaz. Ilyesmikre kell gondolni, hogy pl. távmunka esetén – na-

gyon divatos mostanság otthonról dolgozni - hogyan védem azt, hogy a fiam a Counter Strike-ot ne azon a gépen játssza, amelyiken én dolgozom?

Fontos terület még az incidens kezelés, ami a GDPR esetében különös szerepet kap, hiszen bizonyos típusú adatvédelmi incidenseket azonnal jelentenünk kell.

Megkülönböztetünk adminisztratív, logikai és fizikai védelmi intézkedéseket. A fizikai, amikor titkosítunk valamit vagy egyszerűen bezárjuk, elzárjuk a dolgokat. A logikai az, amikor logikai védelmet valósítunk meg, pl. jelszavas védelem. Az adminisztratív meg az, amikor írunk egy szabályzatot, hogy ezt így és így kell csinálni, és aki nem így csinálja azt csúnyán megbüntetjük.

Azt, hogy miféle dolgokat kell ellenőriznünk az informatikai rendszerünkben, az ISO 27001 keretrendszernek az "A" melléklete szabályozza, amely 104 célkitűzést tartalmaz. Ilyesmikre kell gondolni, hogy pl. távmunka esetén – nagyon divatos mostanság otthonról dolgozni - hogyan védem azt, hogy a fiam a Counter Strike-ot ne azon a gépen játssza, amelyiken én dolgozom?

Fontos terület még az incidens kezelés, ami a GDPR esetében különös szerepet kap, hiszen bizonyos típusú adatvédelmi incidenseket azonnal jelentenünk kell.

Az információ biztonság folyamatos fejlesztése a harmadik pontja annak a felsorolásnak, amit a szabvány előír. Szten-derdizáljunk, valamint az úgynevezett PDCA módszertannel (Plan Do Check Act) tervezzük meg a változtatásokat és aztán szépen folyamatosan léptessük életbe azokat. Mérjük, hogy jól működnek-e és hogy ha jól működnek, akkor ezeket az intézkedéseket nem kell korrigálni. Be kell vezetni és amit bevezettünk azt újra szten-derdizálni kell

azon a szinten és így lépcsőről lépcsőre lehet egyre jobb és jobb információbiztonsági környezetet teremteni.

Ezeket az információ biztonsági védelmi intézkedéseket fogják Önökön számon kérni. A cégek felelősei számon kérhetők a védelmi intézkedések be nem vezetése végett. Hogy miért nem telepítettek egy tűzfalat, ami képes megvédeni a rendszerüket? Vagy miért nem vették figyelembe, hogy a fejlesztés során a legegyszerűbb fejlesztési szabványokat sem követték? Ezeket a dolgokat érdemes szem előtt tartani amikor dönteniük kell vagy javaslatot kell tenniük a GDPR megfelelés információbiztonsági oldalának fejlesztéséről.

A módszertan körülbelül abból áll, hogy összegyűjtjük az összes adatkört, összeállítjuk az adatinfrastruktúrát, azaz megmondjuk, hogy milyen adatot milyen szoftver, hardver, létesítmény stb. szolgál ki. Aki ismerős az ISO 9000-es környezetben, az már hallott erről, aki még nem annak mondom, hogy ezt így kell csinálni. Ezután az adatköröket tovább kellene elemezni, megkülönböztetni, hogy személyes adat, vagy különleges személyes adat, fel kell sorolni az adatnak az egyéb kategóriáit.

A NAIH ajánlásában szereplő angol szabvány hivatkozásait, hogy milyen adatkategóriákat ismerünk, beleépítettük az ADAPTO szofverbe, így nem kell kitalálni, mert ajánlásaink vannak rá.

Meg kell határozni - és ezt végzik a jogászok - a következőket: adatkezelés célja, jog alapja, megtartási idő, szabályzat stb., az adatkezelő és az adatfeldolgozók. Meg azokat az adatokat, amiket leír a GDPR, tehát az adatvédelmi tisztviselő nevét, elérhetőségét, a képviselőjének a nevét, a meghatalmazottjának a nevét stb., ezek mind-mind adatok, amiket nyilván lehet tartani, ez az adminisztratív része a dolgoknak.

Ezek után csökkenteni kell a hatást, ezt mindig a jogi szakterület végzi, azaz meghatározza, hogy mely adatok azok, amelyekre szükségünk van és melyek, amelyekre nem. Melyek azok, amelyeknek a létjogosultságát meg tudjuk indokolni és melyek azok, amelyeket nem. Utána kell elvégeznünk egy kockázat elemzést, amelyben megnézzük, hogy az így megállapított adatköröket mi módon tudjuk megvédeni. Milyen további védelmi intézkedések kellene annak érdekében, hogy ezeknek az adatoknak a zárt, a teljeskörű és folytonos védelmét meg tudjuk valósítani.

Azt szoktam mondani mindenkinek, hogy ha tíznél több piros – azaz feltétlenül kezelendő - kockázata van, akkor rosszul dolgozik, ugyanis kevés olyan cég van, aki egyszerre tíz darab adatbiztonsági projektet képes menedzselni. Csinálj tízet és hogyha azt felszámoltad, vagy a jelentős részét felszámoltad, akkor utána szállítsd lejjebb a kárkűszöbértéket és akkor a narancssárgák egy részéből újra piros lesz. Így mindig kezelhető mennyiségű projekttel kell foglalkozni, és megvalósul a folyamatos fejlesztés, amellyel jobb és jobb információbiztonsági környezetet állítunk elő a vállalatunkban.

A kockázatkezelési terveket végre kell hajtani. Aki késve kezdte el a jogi részét rendezni a GDPR megfelelésnek, az egészen biztosan elkésett és nem lesz rá elég kapacitása. Az információ biztonsági intézkedések végrehajtására meg még úgy sem. Módosítsuk a szoftvereinket, szervezzünk át folyamatokat, valósítsunk meg hálózati biztonságot, tegyünk fel új naplóelemző szoftvert és így tovább és így tovább. Ez egy nagyon bonyolult feladat, erre érdemes odafigyelni, időt, energiát, szakértelmet, anyagi erőforrást allokálni rá.

● GDPR módszertan Megfelelés igazolása

- Alkalmazhatósági nyilatkozat ISO 27001 alapján a teljes informatikai rendszerre
- Alkalmazhatósági nyilatkozat GDPR alapján egyenként az alkalmazói rendszerekre (érintettek jogai)
- Alkalmazhatósági nyilatkozat GDPR alapján a jogszabálynak való megfelelésre

ISOFÓRUM Tavasz-2018. Konferencia

ADAPTO

8.ábra A megfelelés igazolása

Ha pedig kitűznek szabályozási célokat maguk elé (például a GDPR-ban fellelt szabályozási célokat), akkor jó, ha ellenőrizni tudják, hogy ezeket a célkitűzéseket elérték-e vagy sem, ha nem érték el, akkor miért nem érték el, és mikor fogják elérni a jövőben, milyen intézkedésekkel? Ezt hívják megfelelésségi vagy alkalmazhatósági nyilatkozatnak hívják. (8.ábra)

Az ADAPTO-nak minderre van módszertana és szoftvere.

● ADAPTO szoftver használja a GDPR megfelelésben

- Be tudják építeni a GDPR-t az információbiztonság rendszerébe. (nem szigetrendszerként működik)
- Kockázatelemzés módszerével biztosítja, hogy az adatot megfelelően védik. (az érdekmérlegelési teszt önmagában nem elegendő)
- Igazolni tudja, hogy megvannak a védelmi intézkedések. (különben a GDPR felkészülés hiányos vagy hiábavaló)

ISOFÓRUM Tavasz-2018. Konferencia

ADAPTO

9.ábra ADAPTO szoftver a GDPR betartásában

A szoftver használatával be tudják építeni a GDPR-t az információbiztonság rendszerébe és nem egy újabb szigetrendszerként működtetik azt. A kockázatelemzés módszerével biztosított az adatok megfelelő védelme, ami a számonkérés része és túlmutat a szükséges, de önmagában elégtelen érdekmérlegelési teszten.

Az ADAPTO szoftverből közvetlenül igazolni tudják, hogy megvannak a szükséges védelmi intézkedések is, így a GDPR felkészülés teljessé válik. (9.ábra)

Szerző:

Pflanzner Sándor az informatika területén sikeres szakember, cégtulajdonos (Monolith Rendszerház), az ADAPTO Solutions Kft. fejlesztési vezetője. Széleskörű banki tapasztalatokkal rendelkezik, dolgozott a Dresdner, a Raiffeisen és Unicredit bankoknál Magyarországon és külföldön. Az Óbudai Egyetem oktatója. Jelenlegi szakmai érdeklődésének fókuszja a kockázatkezelés, üzletfolytonosság és megfelelésségek területének integrált kezelése (beleértve a GDPR-t is) és a vállalatvezetők tá-

mogatása olyan vezetői eszközökkel, melyek lehetővé teszik számukra az elemzéseken alapuló gyors döntések meghozatalát az említett területeken.

**Köszöntjük a
Magyar Minőség Társaság új tagját!**

**Pifka Zsolt
Szécsény**

Hogyan segíti egymást az ISO 27001 és a GDPR az adatvédelmi megfelelésben?

Dr. Domokos Márton

2018. május 25-től Magyarországon is kötelező az Európai Unió új, általános adatvédelmi rendelete (General Data Protection Regulation – „GDPR”).

A GDPR fő célja az EU-n belüli szabad adatáramlás és az egységes szintű adatvédelem biztosítása. Az új szabályok bevezetéséhez nincs szükség külön helyi törvények elfogadására. Ha például egy szervezet több EU-s országban működik, nem kell többé 28 különböző adatvédelmi szabályozásnak megfelelnie – munkavállalóinak, szerződéses partnereinek az adatait a GDPR szabályai szerint kell kezelje, függetlenül attól, honnan nyújtja szolgáltatásait. Az új jogszabály irányadó például a személyes adatok kezelésének előfeltételeire, az adatbiztonsági előírásokra, és az adatok EU-n kívülre – például felhőszolgáltatók számára – történő átadására. A GDPR egységesen 10.000.000 – 20.000.000 EUR összegben határozza meg az egyes országok adatvédelmi hatóságai által kiszabható pénzbüntetést. Vállalkozások esetén az előző pénzügyi év teljes éves világpiaci forgalmának 2-4%-át kell nézni.

A GDPR-nak való megfeleléshez a szervezet teljes adatkezelési tevékenységét át kell tekinteni, adatleltárt kell készíteni, és közzé kell tenni az adatkezelésekkel kapcsolatos tájékoztatókat a munkavállalók, állásra jelentkezők és egyéb harmadik személyek (pl. szerződéses partnerek) számára. Meg kell vizsgálni, milyen adatkört kezel a szervezet, jogszerűek-e ennek a feltételei (pl. hozzájárulás, jogos üzleti érdek), milyen adatbiztonsági intézkedéseket alkalmaznak, és milyen belső eljárások vannak a GDPR-nak való megfelelésre. Külön belső eljárás lehet szüksé-

ges például a szerződéses partnerek adatvédelmi felelősségének vizsgálatára, a kockázatosabb adatkezelések hatásvizsgálatára, az adatvédelmi incidensek kezelésére, valamint az érintett személyek adatvédelmi ügyekkel kapcsolatos kéréseinek kezelésére.

A GDPR-ra való felkészülés során nagy segítséget nyújthat, ha a szervezet már megfelel valamilyen információbiztonsági szabványnak. Ezek közül legismertebb és legelterjedtebb talán az ISO 27001 szabvány.

Az ISO 27001 és a GDPR követelményei számos ponton összeérnek – lássunk néhány példát.

Adatbiztonsági követelmények

Az ISO 27001 átfogó informatikai biztonsági program bevezetését írja elő a szervezetek számára. Ennek része az információbiztonsági kockázatelemzési módszertan, ami kiterjed a kockázati szintek azonosítására, a kockázatok elfogadására, a felelősség megosztására, az azonosított biztonsági kockázatok kezelésére vonatkozó tervekre és a biztonsági célkitűzések meghatározására. Az informatikai biztonsági programot folyamatosan fenn kell tartani.

Az ISO 27001 főként a kockázatértékelés, a kockázatkezelés és általánosságban a biztonsági programok funkcióinak a dokumentálására fókuszál, a szabályozásnak való megfelelés igazolása érdekében. A GDPR 32. cikke ezzel párhuzamosan általános jelleggel adatbiztonsági követelményeket határoz meg a szervezetek számára.

A GDPR szerint a szervezet a tudomány és technológia állása és a megvalósítás költségei, továbbá az adatkezelés

jellege, hatóköre, körülményei és céljai, valamint a természetes személyek jogaira és szabadságaira jelentett, változó valószínűségű és súlyosságú kockázat figyelembevételével megfelelő technikai és szervezési intézkedéseket kell végrehajtson annak érdekében, hogy a kockázat mértékének megfelelő szintű adatbiztonságot garantálja.

A GDPR szerint ilyen intézkedés például:

- a személyes adatok álnevesítése és titkosítása,
- a személyes adatok kezelésére használt rendszerek és szolgáltatások folyamatos bizalmas jellegének biztosítása, integritása, rendelkezésre állása és ellenálló képessége,
- fizikai vagy műszaki incidens esetén az arra való képesség, hogy a személyes adatokhoz való hozzáférést és az adatok rendelkezésre állását kellő időben vissza lehet állítani, és
- az adatkezelés biztonságának garantálására hozott technikai és szervezési intézkedések hatékonyságának rendszeres tesztelésére, felmérésére és értékelésére szolgáló eljárás.

A biztonság megfelelő szintjének meghatározásakor kifejezetten figyelembe kell venni az adatkezelésből eredő olyan kockázatokat, amelyek különösen a továbbított, tárolt vagy más módon kezelt személyes adatok véletlen vagy jogellenes megsemmisítéséből, elvesztéséből, megváltoztatásából, jogosulatlan nyilvánosságra hozatalából vagy az azokhoz való jogosulatlan hozzáférésekből erednek.

A szervezet a GDPR szerint jóváhagyott magatartási kódexekhez vagy tanúsítási mechanizmushoz való csatlakozását felhasználhatja annak bizonyítása részeként, hogy a GDPR-ban meghatározott adatbiztonsági követelményeket teljesíti. Az ISO 27001 egyelőre nem minősül a

GDPR szerint jóváhagyott magatartási kódexnek, de az ISO 27001-nek való megfelelés a GDPR 32. cikke szerinti biztonsági követelmények teljesítését is nagy mértékben segítheti. Mind az ISO 27001, mind a GDPR a bizalmas jelleg elvesztésével, a védett adatok integritásával és hozzáférhetőségével kapcsolatos kockázatokra összpontosít. Mindkét rendszer alapján belső irányítás szükséges ahhoz, hogy a szervezeten belül más szakemberekkel együttműködve, az információk érzékenységének felismerése útján feltérképezhetőek legyenek az adatkezelési tevékenységek és felbecsülhetőek legyenek a szervezet, valamint az érintett természetes személyeket fenyegető kockázatok.

Az ISO 27001 szerinti ellenőrzés megköveteli, hogy a biztonsági szakemberek ismerjék és dokumentálják az összes vonatkozó jogi követelményt, és beépítsék őket a biztonsági tervekbe. A gyakorlatban ez azt is jelenti, hogy az ISO 27001 szabványnak való megfelelés alapján a belső szabályzatokat és eljárásokat frissíteni kell a GDPR követelményeinek való megfelelés érdekében. Az IT szakembereknek és az adatvédelmi jogászoknak ezért érdemes együttműködni, hogy az ISO 27001 alapján a kockázatokra figyelemmel dokumentálják a biztonsági rendszerek megfelelőségét, és ennek során azonosítsák a GDPR 32. cikk szerinti követelményeket.

Adatvédelmi incidensek bejelentése

Az ISO 27001 iránymutatások előírják, hogy az információbiztonsági eseményeket haladéktalanul jelenteni kell a megfelelő belső csatornákon keresztül, és ezen eseményeket értékelni kell aszerint, hogy „incidensek”-e, valamint dokumentálták-e és kivizsgálták-e.

A GDPR követelményei kiegészítik az ISO 27001-et. A GDPR szerint „adatvédelmi incidens”: a biztonság olyan

sérülése, amely a továbbított, tárolt vagy más módon kezelt személyes adatok véletlen vagy jogellenes megsemmisítését, elvesztését, megváltoztatását, jogosulatlan közlését vagy az azokhoz való jogosulatlan hozzáférést eredményezi. A GDPR szerint amint az adatkezelő szervezet tudomására jut az adatvédelmi incidens, azt indokolatlan késedelem nélkül, és ha lehetséges, legkésőbb 72 órával azután, hogy az adatvédelmi incidens a tudomására jutott, be kell jelentse az illetékes adatvédelmi felügyeleti hatóságnál, kivéve, ha az elszámoltathatóság elvével összhangban bizonyítani tudja, hogy az adatvédelmi incidens valószínűsíthetően nem jár kockázattal a természetes személyek jogaira és szabadságaira nézve. Az ISO 27001 által előírt belső incidenskezelési rendszert tehát ki kell egészíteni az adatvédelmi hatóság felé történő jelentéstételi kötelezettségekkel. Ezen túlmenően, a GDPR előírja a szervezet számára, hogy indokolatlan késedelem nélkül tájékoztassa az érintettet, ha az adatvédelmi incidens valószínűsíthetően magas kockázattal jár a természetes személyek jogaira és szabadságaira nézve, annak érdekében, hogy az érintett megtehesse a szükséges óvintézkedéseket.

Szerződéses partnerek kezelése

Az ISO 27001 előírja a szervezetek számára, hogy

- azonosítsák, hogy mely adatkezelési tevékenységeket szerveznek ki, és biztosítsák, hogy ezek a folyamatok a biztonsági program ellenőrzött részét képezik, és
- vizsgálják felül, dokumentálják és felügyelik a biztonsági programokat, amely az ügyfeladatok biztonsága érdekében kiterjedhet ütemezett kockázatértékelésekre és auditokra.

Az ISO 27001 kiterjed a szerződéses partnerek (pl. beszállítók) személyes adatokhoz való hozzáférése alapján felmerülő biztonsági aggályokra. A kockázatok megfelelő csökkentése szükséges az adatokhoz való hozzáférés korlátozásával és a biztonságra vonatkozó felelősség megállapítását célzó megállapodások megkötésével. Az ISO 27001 ezen túlmenően kiterjed ezen megállapodások betartására abban az esetben is, amikor a szervezet beszállítóként jár el, és e körben előírja az ügyfél biztonsági követelményeinek való megfelelést a szervezet számára.

A GDPR ezzel összefüggésben kötelezően meghatározza az adatkezelési tevékenységek kiszervezése (a GDPR szóhasználata szerint adatfeldolgozás) során megkötésre kerülő szerződés kötelező elemeit. Például: a megbízó utasításadási és audit joga, a megbízott együttműködési kötelezettsége. A szervezetek csakis olyan adatfeldolgozókat vehetnek igénybe, amelyek megfelelő garanciákat nyújtanak – különösen a szakértelem, a megbízhatóság és az erőforrások tekintetében – arra vonatkozóan, hogy a GDPR követelményeinek teljesülését biztosító technikai és szervezési intézkedéseket végrehajtják, ideértve az adatkezelés biztonságát is. Az adatkezelő kötelezettségei teljesítésének bizonyítására felhasználható, ha az adatfeldolgozó csatlakozik valamelyik jóváhagyott magatartási kódexhez vagy jóváhagyott tanúsítási mechanizmushoz. Az adatbiztonsági intézkedésekhez hasonlóan, az ISO 27001-nek való megfelelés a GDPR 32. cikke szerinti biztonsági követelményeknek való megfelelést is nagy mértékben alátámasztja.

Az ISO 27001 elvárásai a beszállítói biztonság és a szerződéses kötelezettségek tiszteletben tartása szempontjából összhangban állnak a GDPR fent ismertetett céljaival. Az ISO 27001 és a GDPR megfelelés gyakorlati megvaló-

sítása során az IT szakembereknek és az adatvédelmi jogászoknak ezért együtt kell működni az adatfeldolgozók átvilágítása és későbbi auditja során.

Adatkezelési nyilvántartások vezetése

Az ISO 27001 előírja a szervezetek számára

- a jelentősebb adathordozók azonosítását, és az eszközök feletti tulajdonjognak és az adatok megengedett felhasználásának egyértelmű meghatározását,
- az adatok érzékenységének osztályozását, besorolását, és a hozzáférés érzékenységi szinteken alapuló ellenőrzését, és
- a hozzáférési jogosultságok létrehozását és fenntartását.

A GDPR 30. cikke ezzel összefüggésben általános belső nyilvántartás-vezetési kötelezettséget határoz meg a szervezetek számára az általuk végzett adatkezelési tevékenységekről, ideértve az adattovábbításokat is. A GDPR nyilvántartási követelményeinek való megfelelés jelentős együttműködést igényel a szervezeten belül - mind az IT biztonsági szakemberek, mind az adatvédelmi jogászok részt vesznek az adatok feltérképezésében és az adatleltár elkészítésében. A biztonsági eljárásokról és az IT eszközök osztályozásáról az ISO 27001 alapján készített dokumentáció segítséget nyújt a GDPR szerinti nyilvántartás elkészítéséhez, a GDPR szerinti nyilvántartás pedig segítséget nyújthat a biztonsági szakemberek által végzett adatosztályozáshoz. Az IT eszközök ISO 27001 által előírt elfogadható felhasználási lehetőségeinek listája az adatvédelmi jogászok számára is fontos információkat tartalmaz.

Beépített és alapértelmezett adatvédelem

A beépített és az alapértelmezett adatvédelem (privacy by design, privacy by default) új adatvédelmi elvek a GDPR-ban. Az új elveknek való megfeleléshez szükséges intézkedések magukban foglalhatják a személyes adatok kezelésének minimálisra csökkentését, a személyes adatok mihamarabbi álnevesítését, a személyes adatok funkcióinak és kezelésének átláthatóságát, valamint azt, hogy az érintett nyomon követhesse az adatkezelést, a szervezet pedig biztonsági elemeket hozhasson létre és továbbfejlesztesse azokat. Az olyan alkalmazások, szolgáltatások és termékek kifejlesztésekor, tervezésekor, kiválasztásakor és felhasználásakor, amelyek személyes adatok kezelésén alapulnak vagy rendeltetésük teljesítéséhez személyes adatokat kezelnek, a termékek, szolgáltatások és alkalmazások előállítóit arra kell ösztönözni, hogy e termékek, szolgáltatások és alkalmazások kifejlesztésekor és tervezésekor szem előtt tartsák a személyes adatok védeleméhez való jogot, és a tudomány és technológia állását kellően figyelembe véve gondoskodjanak arról, hogy az adatkezelők és az adatfeldolgozók adatvédelmi kötelezettségeiknek eleget tegyenek.

Az ISO 27001 azáltal, hogy előírja a szervezetek számára a biztonsági programok hatókörének, összefüggéseinek és irányítási szerkezetének azonosítását, elősegíti a beépített és alapértelmezett adatvédelem megvalósulását. Az adatminimalizálás GDPR szerinti elvét be kell építeni a meglévő biztonsági szabályzatokba. Bár a beépített és alapértelmezett adatvédelem követelménye alapvetően a programozásra, a marketingre és a termékfejlesztési csoportokra irányul, az adatbiztonság minden esetben az adatvédelem kiemelt elemét jelenti, különösen a termék- és rendszertervezés terén.

Érintetti jogok

A GDPR alapján az érintett jogosult információ kérni adatai kezeléséről, kérheti adatai kijavítását, az „elfeledtetéshez való jog” keretében az adatok törlését, valamint az adatkezelés korlátozását. Ha a személyes adatok kezelése automatizált módon történik, az érintettek számára lehetővé kell tenni azt is, hogy az általuk az adatkezelő rendelkezésére bocsátott, rájuk vonatkozó személyes adatokat tagolt, széles körben használt, géppel olvasható és interoperábilis formátumban megkapják, és azokat egy másik adatkezelő részére továbbítsák. Ez az „adathordozhatósághoz való jog”. Az ISO 27001 szabvány nem foglalkozik kifejezetten az érintetti jogokkal. Az adatvagyonleltárra és adatosztályozásra vonatkozó követelmények ugyanakkor a szervezet által kezelt adatkör és az adatok tárolási helyének információi alapján elősegítik az érintett kéréseinek teljesítését. Az ISO 27001 emellett a hozzáférések ellenőrzését is kezeli, amely segít az adatvédelmi jogait gyakorló érintettek személyazonosságának megállapításában.

Szerző: Dr. Domokos Márton

A CMS budapesti irodájának szenior tanácsadója. Szakterületei közé tartozik első sorban jogi tanácsadás az IT szektor részére, személyes adatok és üzleti titkok védelme, GDPR compliance, internetjog, általános kereskedelmi szerződések, vállalat átstrukturálások és M&A. Rendszeresen tart előadásokat (pl. Internet Hungary, Jogi Fórum, Infotér) és publikál cikkeket (pl. The Privacy Advisor, Data Protection Law&Policy) adatvédelmi témakörben, ezen kívül rendszeresen jelennek meg cikkei egy jelentős nemzetközi adatvédelmi és megfelelési területen szolgáltatásokat nyújtó szakkiadó, a DataGuidance kiadványaiban. Márton a Direkt és Interaktív Marketing Szövetség Adatvédelmi Tagozatának elnöke.

A vasminiszter

170 évvel ezelőtt, 1848- július 6-án, a ma Szlovákiához tartozó Pruzsinán született a magyar politikai, ipari és kereskedelmi élet egyik kiválósága, **Baross Gábor**. A pesti egyetemi évek után Trencsén megyei tisztviselő, majd 1875-től már országgyűlési képviselő. 1883-tól közlekedési államtitkár, 1886 és 89 között közmunka és közlekedési miniszter, majd haláláig kereskedelmi miniszter.

Rendkívül művelt, elkötelezett és nagy munkabírási ember volt, munkatársaival nem bánt kesztyűs kézzel, de akik megmaradtak mellette, azok az elkövetkező évek kiemelkedő szakemberei lettek.

Egységesíti a vasúttársaságok tarifarendszerét, és bevezeti az utazási hosszal arányos díjfizetést. Rendezi az áruszállítás díjait is, amelyben a mezőgazdaság élvez előnyt akár a vasúttársaság rovására. Kiépítteti a fiumei kikötőt, belevág az Al-Duna szabályozásába. Telefonon összeköti Bécset Budapesttel, megalakítja a Postatakarékpénztárat, nemzetközi hírű előfizetési szolgáltatás, pontos zónaidő, meteorológiai előrejelzés, vízállásjelentés került bevezetésre ingyenesen a távírókon. Új kereskedelmi és iparkamarákat hoz létre, szabályt alkot a közbeszerzésekre, új iparágak létrehozását támogatja, megalapítja a Kereskedelmi Múzeumot.

A megfeszített munkatempónak azonban ára van, még nincs 44 éves, amikor 1892. május 9-én szíve megszűnik dobogni. Munkássága nélkül azonban ma nem tartanánk ott, ahol vagyunk.

A műanyag hulladékon és műanyag-témán túl...

Vadovics Edina

A cikk eredetileg a Kislábnym hírlevél 2018. júniusi (107.) számában jelent meg.

Mondhatjuk azt, hogy manapság a csapból is a műanyag folyik. És sajnos, ez szó szerint is igaz, gondoljunk például már az ivóvízben is megtalálható mikro-műanyagokra [1]. De most nem igazán erről szeretnék írni, hanem általánosságban a műanyag hulladék témáról, és hogy lépten nyomon belebotlik az ember. Hogy mennyire [tele vannak vele a tengerek és óceánok](#)... hogy megtéveszti és megöli az állatokat ([bálnákat és cápákat](#), a [madarakat](#))... hogy igen népszerű (és drága) [sportcipő](#) készül belőle... még az év természetfotói is foglalkoznak a témával (ld.1. ábra)... hogy [szívószál-mentes hónap](#) van... hogy egyre több országban betiltják a műanyag szatyrot (pl. [Kenyában](#), [Romániában](#))... vagy hogy [éljünk műanyagmentesen](#)...

1. ábra: Justin Hofman "Sewage surfer" c. fotója, amelyel sikeresen szerepelt az Év Természetfotója 2017 versenyen

Egyrészt azt gondolom, hogy VÉGRE!!!! Erre várunk már több mint 50 éve, amikor kutatók [először hívták fel a figyelmet a problémára](#) [2]. És ezt mondogatják már több évtizede a zöld szervezetek (pl. a [Humusz](#) már vagy 30 éve), hogy emberek, szuper a csapvíz, ne vegyetek palackosat a mindennapokra, hogy lehet saját szatyorban vásárolni, hogy lehet saját dobozban ebédet vinni, hogy miért (és tényleg, MIÉRT?) szüntették meg [szinte teljesen az üveg-visszaváltást](#), miért nem tudunk saját kulacsban vizet vinni stb. stb. Szóval végre, hogy társadalmi szintű probléma lett, hogy sokan beszélnek róla, sokan igyekeznek tenni, és úgy általában, mindenféle mozgolódás van a témában.

2. ábra: Szelektív hulladékgyűjtő sziget Gödöllőn (kép: Vadovics Edina ©)

És akkor most, mielőtt előveszem a sok kérdést feltevő és elkeseredett énem, van az, hogy szeretném elismerni mindenki munkáját, és mindent, amit a műanyagmentes életmód megvalósítása érdekében tesz! És emellett még a mások eldobott műanyag hulladékát is sok esetben összeszedi. Szükség van ezekre, és a megoldás részét je-

lentik. Köszönöm, hogy vannak ezek az emberek, kezdeményezések és szervezetek, és így én sem érzem anyyira egyedül, és anyyira furának magam.

És akkor most jöjjenek a kérdések és a dolgok feszegetése...

A kérdés, hogy vajon jó irányban keressük-e a megoldásokat, azok tényleg hatékonyak-e, tényleg a probléma gyökerét próbálják-e megkeresni. Sok közülük úgymond "csövégi megoldás": szedjük fel, tisztítsuk meg, szelektáljuk, használjuk újra azt, amit már előállítottunk és eldobtunk vagy eldobni készülünk... Részben ez jó, mert ha már legyártottuk és szétdobáltuk, muszáj valahogy összegyűjtenünk. És újrahasználnunk. De az újrahasznosított műanyagcipőt majd vajon tovább hordjuk, hogy később legyen újraműanyag-hulladék? És ha az lesz, mi lesz vele, megint ki kell halászni majd az óceánból, mert valahogy odakerült? És miért van lehetőség még mindig eldobható gyártani? És vajon miért vesszük meg, miért nem szelektáljuk, sőt még dobjuk is el még mindig olyan sokan, mikor tudjuk, hogy egyébként lassan megfulladunk benne? Mitől várjuk, hogy kevesebb műanyag hulladék legyen?

Szuper kezdeményezés a [PET-kupa](#) is, nem is szimplán csak összeszednek a résztvevők, közösséget is építenek. De tényleg büszkék legyünk arra, [hogyminden évben több hulladékot sikerül összegyűjteni](#) a kupa során? Nem az lenne az előrelépés, ha már nagyítóval kellene a hulladékot keresni, és tudnának a PET-kalózok más problémák megoldásának vizére evezni?

Aztán... a csövégiek mellett vannak persze a megelőzésre fókuszáló megoldások is: előzzük meg, hogy legyen ilyen hulladék. Ezek közül sok a fogyasztókat célozza: vigyél magaddal saját szatyrot, saját dobozt, saját kulacsot, saját evőeszközt, ne használj műanyag szívószálat és társaik.

Kérdés, hogy kezdünk-e annyian lenni a nem-kérők-és-saját-cuccosok táborában, hogy kevesebbet is gyártsanak...? És mi van a műanyag alkatrészekkel, bútorokkal, ruhákkal, játékokkal és egyébekkel, amikkel még szinte el sem kezdtünk szélesebb körben foglalkozni? (3. ábra)

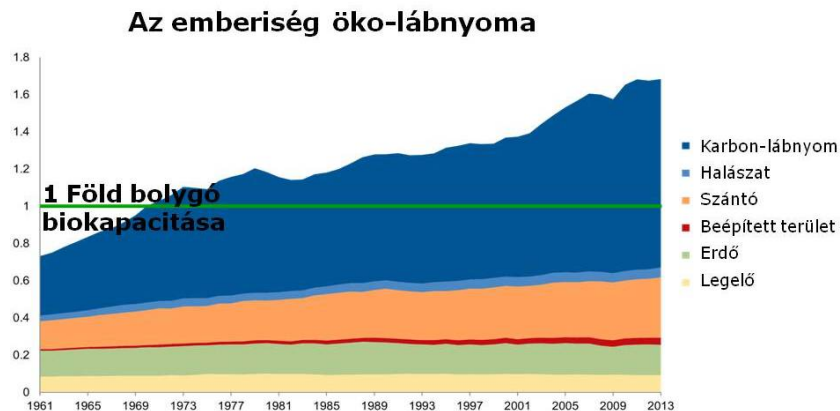
3. ábra: Cserélhető vízszűrős kulacs és vászonszatyrok (kép: Vadovics Edina ©)

Kicsit (vagy sokkal?!) kevesebb megoldás jön 'felülről': műanyagszatyrok betiltása (pl. [Kenyában](#), [Romániában](#)), az egyszer használatos műanyagok, pl. a műanyag evőeszközök [betiltásának terve az Európai Unióban](#), [eldobható törülködő betiltásának](#) terve, kötelező begyűjtés és újrahasznosítás... A mindent ellepő műanyag-hulladék mellett azonban mindez valahogy szerény próbálkozásnak tűnik... Kell vajon még egyszer 50 év, hogy hatékony megoldást találjunk? Van annyi időnk és fosszilis erőforrásunk?

És emellett... környezetvédelmi szakemberként azt kell, hogy mondjam és írjam, hogy amellett, hogy muszáj ezzel is foglalkoznunk, nem is feltétlen a műanyag-probléma a legnagyobb, amivel meg kell ma küzdenünk. Sőt!

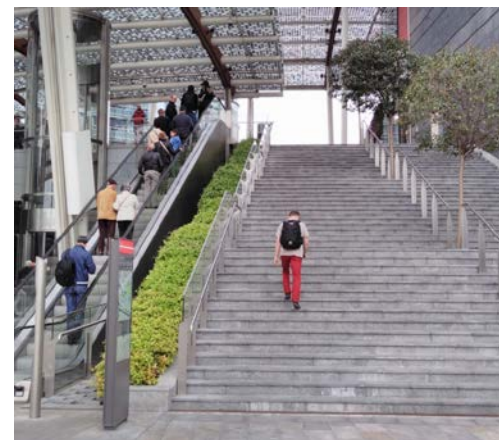
Erősen feszegetjük, helyenként már túlléptük a [planetáris korlátainkat](#) egyre növekvő emberiség-öko-lábnymon

(ld. 4. ábra). Egyre több erőforrást használunk, egyre kényelmesebben szeretnénk élni és egyre többen is vagyunk. És ezekről muszáj lenne a műanyagon túl beszélnünk. Mert ezek jelentik igazából a műanyag-hulladék forrását.

4. ábra: Az emberiség folyamatosan növekvő öko-lábnyoma
(Forrás: Global Footprint Network, 2017)

Fontos lenne még, hogy a klímaváltozásról beszéljünk, hogy hogyan csökkenthetjük ténylegesen karbon-lábnyomunkat, és hogyan tudunk majd alkalmazkodni egyénként és közösen a tagadhatatlanul változó klímához. A megoldásokat ismerjük, a technológiák rendelkezésre állnak, "csak" meg kellene valósítanunk őket saját életünkben és társadalmi szinten is (5. ábra).

5. ábra: Egyre nagyobb kényelemre vágyunk: már az utcán is inkább a mozgólépcsőt használjuk (kép: Vadovics Edina ©)

Fontos lenne, hogy a fajok kihalásáról beszéljünk. Hogy miért van az, hogy a 6. nagy kihalás korában élünk, sőt, ismerjük be, azt mi okozzuk.

És a termőtalaj pusztulásáról is beszélni kell...

Meg a vízkezesetek szűküléséről...

És az erdők kivágásáról..

Meg az egyre inkább elmélyülő társadalmi egyenlőtlenségről...

Nem szabad tehát leragadnunk a műanyagoknál, mert egy sokkal nagyobb probléma részét képezik: életmódunk nem fenntartható. Nem a Föld számára nem fenntartható, hanem a saját magunk, azaz az emberiség fennmaradása szempontjából nem fenntartható. És ezt a nagyobb, igen komplex problémát kell valahogy beemelnünk a közbeszédbe, a műanyag-kérdés mellé. Vagy még inkább fölé és elé.

Nem könnyű. És egy "megoldás-csomagot" összerakni és megvalósítani sem az. És nem is kényelmes. A megoldás

nem lesz mindenhol teljesen ugyanaz, és nem lesz egy konkrét tennivalókból álló lista sem, mert a konkrét helyi környezet, feltételek, adottságok, résztvevők mások. Aki a kipipálható listát keresi és várja, rossz úton van. Alapelvek vannak (6. ábra), amelyek mentén ki kell alakítani egyéni, közösségi, társadalmi válaszainkat. Úgy, hogy közben beszélgetünk, vitatkozunk, cselekszünk.

6. ábra: A megoldások sokfélék és összekapcsolódnak. Fontos azonban, hogy folyamatosan m mindegyiket megvalósítjuk. (Ábra: GreenDependent ©)

Igyekszem a mély hangján befejezni..., hogy szerencsére már sok csíra van, elméleti és gyakorlati szempontból is. Párat itt említek, elsősorban közösségi megoldásokra és megoldás-keresésekre fókuszálva - abszolút a teljességre törekvés nélkül, nem fontossági sorrendben és magyarországi példákat említve:

- [Kisközösségek Átalakulásban](#),
- [Kisközösségi program](#),
- [#Láthatóvidék](#) egy hosszú, sokszereplős, nem csak vidéki kezdeményezések listájával,

- [Nemnővekedés mozgalom](#),
- [Gyüttment fesztivál](#) és közösség,
- [Simplicity fesztivál](#) és ["önkéntesen" egyszerű közösség](#),
- végül a "saját", azaz a GreenDependent kezdeményezései közül is érdemes talán párat megemlíteni: Kislábnymos életmód [elmélete](#) és [gyakorlata](#), részben a [Kislábnymos hírlevélben](#) megírva és terjesztve, [EnergiaKözösségek](#), [Gödöllői klíma-klub](#)...

A kérdés az, hogy fákká tudjuk-e nevelni a sokszínű csírákat... amik aztán együtt alkothatnak majd egy egészséges erdőt.

Hivatkozások

- [1] Lásd például itt: <https://index.hu/tudomany/2017/09/06/mu-anyagreszecskekkel-szennyezett-vizet-iszik-a-vilag/>
- [2] Ryan, P. G. (2015) A Brief History of Marine Litter Research. In: Bergmann M., Gutow L., Klages M. (eds) Marine Anthropogenic Litter. Springer, Cham.

Szerző:

Vadovics Edina

Környezetvédelmi menedzser, tréner, fenntartható életmód szakértő (M.Ed, M.Sc., M.Phil), a GreenDependent Egyesület elnöke, és a GreenDependent Intézet szakmai vezetője. Munkájában ötvöződik a kutatás és a kutatási eredmények megvalósítása gyakorlati, akcióprojektek formájában. Vendégoktatóként több felsőoktatási intézményben is tartott kurzusokat (pl. Általános Vállalkozási Főiskola, University of San Francisco), szakértőként dolgozott az ENSZ Környezetvédelmi Programjának (UNEP), az Európai Környezetvédelmi Ügynökségnek és különböző EU-s projektekben, például a TRANSIT (TRANSformative Social Innovation Theory) kutatás-fejlesztési projektben. A SCORAI Europe (Sustainable Consumption Research and Action Initiative) kutatói és szakmai hálózat vezetőségi tagja. Szerzője és társszerzője számos szakmai ill. a lakosság számára írott magyar és angol nyelvű kiadványnak, valamint 2010 óta a Kislábnymos hírlevél szerkesztője.

Jók a legjobbak közül Beszélgetés Tirk Ágnessel

Szödi Sándor

**Az ISO 9000 Fórum Egyesület elnöksége
2017. évre Tirk Ágnest az
„IPAR ÉS SZOLGÁLTATÁS MINŐSÉGÉÉRT”
Oklevéllel jutalmazta**

„... amikor belecsöppentem életem első minőségirányítási rendszerének kidolgozásába 1999-ben, rögtön megtetszett. Tetszett, hogy átláthatók a folyamatok, egyértelműek a felelőségek, hogy biztosítja a jogkövető magatartást, ami számomra nagyon fontos volt. Hogy rendszerben gondolkodik, hogy teret ad a folyamatos fejlődésnek, ezáltal nem monoton a munka, hanem újabb és újabb kihívásokkal kell szembenézni. Tetszett az egységesítés, a szabályozottság, a teljesítmény-, és hatékonyságmérés, ami korábban nem minden folyamattal szemben jelent meg.”

Tirk Ágnes

- Kedves Ágnes! Kezdjük egy rövid szakmai életrajzzal!
- Számítástechnikai folyamatszervezőként szereztem érettségít Kaposváron, és programozó matematikusnak készültem Szegedre, de a közgazdasági szakközépiskolában szerzett szemlélet végül is a Pécsi Tudományegyetem közgazdasági majd jogi karára terelt. Alap-, és mesterdiplomáimra általános gazdálkodási, majd pénzügy szakon tettem szert, így kezdetben a bankszektorban helyezkedtem el, majd az elektronikai iparban, később az egészségügyben főkönyvelői, gazdasági vezetői tapasztalatokat szereztem. Az egészségügyben aztán megfogott az az áldozatos munka, amivel nap, mint nap küzdenek a munkatársak a betegek gyógyításáért

és jobb életminőségéért. A saját magam területén én is tenni akartam valamit és így kerültem a minőségügy közelebe. Nem könnyű a gazdaságossági és minőségügyi szempontokat összehangolni, de ez egy olyan kihívás volt, amibe belevágtam és lassan az elmúlt 20 évemet meghatározta. Kezdetben részt vettem, egy akkor még csak 12 (ma már 18) dialízisközpontot üzemeltető hálózat minőségirányítási rendszerének kiépítésében. Ami nem is volt olyan egyszerű, hiszen 12 jól, de sok tekintetben nagyon különböző struktúrájú, működésű művese állomás egységesítéséről és irányításáról volt szó szerte az országban. A sikeres irányítási rendszer kiépítését követően, már elsősorban minőségirányítási vezetőként

tevékenykedtem és hamarosan átalakult a rendszerünk integrált irányítási rendszerré, hiszen számos szabványt (ISO 9001, ISO 14001, ISO 13485, ISO 50001, ISO TC/TR 62653, GDP, GMP) bevezettünk, alkalmaztunk és persze tanúsítottunk. Munkánkkal és az irányítási rendszerünk eredményeivel számos hazai és nemzetközi díjat elnyertünk (Shiba Díj, Nemzeti Minőség Díj, EFQM elismerések és díjak, Aon-Hewitt Legjobb munkahely díj 3 egymást követő évben, és számos nemzetközi cégcsoporton belül kapott minőségügyi elismerés). A magyarországi eredményeket és sikereket követően 2006-ban felkérést kaptam, hogy a magyar irányítási rendszerünk mintájára, néhány nemzetközi kollégával együttműködve, dolgozzunk ki a B. Braun nemzetközi hálózatára, valamennyi országára kiterjedő, átfogó irányítási rendszert, mely azóta is sikeresen működik.

- Szeretném, ha a minőségügyi képzésekről és végzettségekről külön is említést tennél, mert azok száma fiatal korod ellenére igen imponáló!
- Irányítási rendszerekkel legelőször az egyetemi tanulmányaim során találkoztam, de csak elméleti szinten. A gyakorlati alkalmazást a B. Braun cégnél tapasztalhattam meg először, amikor egy tanácsadó szervezet segítségével elkezdtük a saját rendszerünk kiépítését. Ez közel egy egyéves munka volt, és amikor elkészültünk, örömmel fogadtam el a minőségügyi vezetői beosztást és kerültem át a gazdasági területről a minőségügyre. Minőségügyi rendszermenedzseri és minőségügyi auditori oklevelet először a Magyar Szabványügyi testületnél szereztem, mely képzések az EOQ-MNB-vel karöltve kerültek megrendezésre. Azóta is 3 évente az EOQ-MNB szervezésében megújítom ezen végzettségeimet.

A nemzetközi vállalatcsoport irányítási rendszerének bevezetését követően számos minőségüggyel kapcsolatos nemzetközi tanfolyamon, továbbképzésen vettem részt, melyek általában a szabványismeretekről, auditálásokról szóltak. Azon kívül, ahogy fejlődött a rendszerünk és egy-egy újabb módszert, eszközt, szabványt szerettünk volna bevezetni, azzal kapcsolatosan igyekeztem a legjobb képzést megtalálni, és sikeresen teljesíteni (pl. KIR, EIR, GDP, BSC, stb.). Természetesen, amikor az EOQ-MNB elindította a „Minőségügyi rendszermenedzser az egészségügyben” képzését, arról sem maradhattam le, így 2015 óta ezt is folyamatosan szinten tartom.

Rendszeresen részt veszek a különböző minőségügyi szervezetek konferenciáin, rendezvényein, gyárlátogatásain, ahol mindig találni egy-egy jó ötletet, gyakorlatot, szemléletet, amit érdemes megfontolni, adaptálni.

- Mikor és melyik volt az a pillanat, amikor a minőséggel eljegyezted magad?
- Közgazdászként, jogászként mindig is vonzódtam a logikus, strukturált, egyértelmű dolgokhoz, rendszerekhez. Így amikor belecsöppentem életem első minőségirányítási rendszerének kidolgozásába 1999-ben, rögtön megtetszett. Tetszett, hogy átláthatók a folyamatok, egyértelműek a felelőségek, hogy biztosítja a jogkövető magatartást, ami számomra nagyon fontos volt. Hogy rendszerben gondolkodik, hogy teret ad a folyamatos fejlődésnek, ezáltal nem monoton a munka, hanem újabb és újabb kihívásokkal kell szembenézni. Tetszett az egységesítés, a szabályozottság, a teljesítmény-, és hatékonyságmérés, ami korábban nem minden folyamattal szemben jelent meg. Pláne nem az egészségügyben. Ahogy egyre jobban elmélyültünk benne, egyre csodálatosabb

vezetői eszköz rajzolódott ki. A minőségirányítási rendszer egy igen eredményes és hatékony vezetői eszköz, ha a vezetés kellően elkötelezett és a követelményeket helyesen értelmezzük és adaptáljuk. Persze ezt is lehet jól és rosszul is megközelíteni és csinálni. Mi is átestünk ennek a területnek minden „gyerekbetegségén”. Tanultunk a hibáinkból és egyre jobban és jobban csináltuk. 20 év távlatából mondhatom, hogy ez a 20 év maximálisan elkötelezetté tett az irányítási rendszerek felé és hiszem, hogy egy jól működtetett irányítási rendszer nélkülözhetetlen egy kiválóságra törekvő szervezet számára.

• **Minőségügyi tevékenységeid során melyik alapvégzett-ségeidet tudtad leginkább hasznosítani?**

• Igazából mindegyiknek hasznát vettem valamilyen módon. A számítástechnikai tudás a mai világban már elengedhetetlen a számos program, alkalmazás használata mellett. Az integrált irányítási rendszerünkben elektronikusan kezelünk minden dokumentumot és folyamatot, amit csak lehetséges. Elektronikus dokumentációkezelő rendszerünk van. Minden projekt, képzés, intézkedési terv, árajánlat készítés, reklamációkezelés, és számos egyéb folyamat elektronikusan, adatbázisokon keresztül nyomon követett és kezelt.

A jogi tanulmányok segítenek a jogszabályi követelmények közötti eligazodásban, megfelelő alkalmazásban; az egyéb szabályozó követelmények, irányelvek, rendeletek, szabványok, hatósági előírások, szakkollégiumi állásfoglalások megfelelő értelmezésében és az előírások szerinti működés kialakításában, fenntartásában.

A gazdasági tanulmányok és tapasztalatok jól jönnek a folyamatok hatékonyságának mérésénél, a különböző projektek, beruházások megtérülési számításainál, éves

statisztikák, elemzések készítésénél értékelésénél, de még a munkatársak motivációs rendszerének és teljesítményértékelésének kidolgozásánál is. A rendszerszemlélet és a projekt menedzsment megközelítés nélkülözhetetlen a fejlesztési lehetőségek, a minőségcélok, stratégiai célok megfelelő kezelése, értékelése szempontjából.

• **Biztos, hogy lokálpatrióta vagy és szereted Baranyát! Pécsiként milyen munkáidra és miért vagy leginkább büszke?**

• Valójában valamennyi pécsi munkahelyemen szívesen dolgoztam és mindegyiken sok tapasztalatot szereztem, számomra újdonságokkal találkoztam. Mivel ezek a munkahelyek a pályafutásom elején voltak, inkább azt mondhatom, hogy mindenhol én tanultam inkább valamit, mint én adtam volna.

A bankszektorba pályakezdőként kerültem, még PhD hallgatóként, egyik bank Baranya-megyei Igazgatóságára. Első munkahelyként nagyon sokat tanultam a munka tiszteletéről, a munkával szembeni alázatról, a helytállásról. És természetesen igazán itt ismerkedtem meg a pénzügyi folyamatok gyakorlatával, technikáival. Finanszírozóként nagyon sok kis- és közepes vállalkozással találkoztam, beleláthattam a működésükbe, azonosulhattam a problémáikkal és mindig nagy öröm volt számomra, amikor a bank által, de mégis részese lehettem, hogy segítsék.

A Pécsi Orvostudományi Egyetem II. Belklinikáján működő művese állomásra, már gazdasági vezetőként kerültem. Itt megtanulhattam, hogy milyen egy szűkös költségvetésből gazdálkodni, odafigyelve a munkaerő gazdálkodásra, készletgazdálkodásra, a létesítmény fenntartásra, mindezt a szakmai elvárások betartása mellett. Megtanultam csapatban dolgozni, felelősségteljesen

döntéseket hozni és irányítani. Hálás vagyok ezért az időszakért is.

• PhD kutatási témádnak (Likviditás menedzselés, esz-köz-forrás gazdálkodás) milyen utóélete volt, vagy van?

• Itt el kell, hogy meséljek valamit... Középiskolás koromban, az első könyvvitel dolgozatnál, egy mérleg összeállításakor összekevertem egy eszközt és egy forrást. Rossz oldalra tettem, könyveltem. Ezen kívül semmi hibám nem volt a dolgozatban (persze ez egy szakembernek épp elég ☺), sem az elméleti, sem a gyakorlati részben. Egyest kaptam. Színötös tanulóként ez egy összeomlás, világvége volt számomra. A tanárnőm azt mondta, tudja, hogy mindent tudok és eltévesztettem, de azért adott egyest, hogy nyomatékosan egy életre megjegyezzem mi az eszköz és mi a forrás és soha ne tévesszem el többet az életben. Így is lett. Hálás vagyok neki ezért, mert egy életre a fejembe verte és azóta mindent kétszer is leellenőrzök, mielőtt kiengedem a kezemből. Precizitásomat nagyban neki is köszönhetem. Későbbi tanulmányaim és munkáim során ezzel már sosem volt problémám, sőt mind a középiskolában, mind az egyetemen számtalanszor csináltam meg a többiek házi feladatát pikk-pakk könnyedséggel.

Hasznát ezen tudásnak elsősorban a pénzügyi területhez kötő munkáimnál vettem, de itt is legnagyobb nyereség a szemléletmód, amit az ember elsajátított. És igazából mindannyian gazdálkodunk az erőforrásainkkal és „menedzseljük a likviditásunkat” a hétköznapi privát életünkben, amikor be kell osztani a pénzt úgy, hogy a család minden szükségletére elég legyen, tudjunk tartalékot képezni és a jövőre gondolva időnként előrelépni (legyen az ingatlan, ingóság, nyaralás, élmények, gyerekek továbbtanulása, bármi).

• Az ELCOTEQ Magyarország Kft.-nél főkönyvelőként dolgoztál. A céget ismerve tudom: a minőségügyi munkavégzést fontosnak tartotta a mikroelektronikai alkatrészeket gyártó cég. Miként csapódott ez akkor, ott a Te asztalodon?

• Főkönyvelőként elsősorban, egy akkor induló magyarországi gyáregység pénzügyi-számviteli működési alapjait kellett letennem. Teljesen új, a gyár indulása előtt néhány hónappal felvett munkatársakkal kellett egy működő rendszert kialakítanunk és megadott határidőre egy üzemképes gyárat beindítani. Ekkor dolgoztam először egy igazi multinacionális szemléletű cégnél, ahol az anyacég rendszerét kellett adaptálni és elvárásainak maximálisan megfelelni. Ez volt az első olyan munkahelyem, ahol a vezetőkkel csak angolul lehetett kommunikálni és a munkaanyagok nagy része is idegen nyelven volt. Persze a finn és a magyar rendszeres angolra fordításából számos félreértés született, de ebbe is bele kellett tanulni.

Azonban nemcsak nyelvi nehézségeket és kulturális nehézségeket kellett leküzdeni, hanem a jogszabályi környezetből adódó kihívásokat is. Hiába volt az anyacégnek egy jól működő pénzügyi rendszere, a magyarországi gyáregységnek elsősorban a magyar jogszabályoknak kellett megfelelnie, ami a számvitel és az adózás területén is sokszor eltér, esetenként szigorúbb, mint más európai országban.

Maximalista, maximálisan szabálykövető, pontos és precíz vagyok, szóval eléggé „kocka”, így ennél a munkámnál is ezt tartottam szem előtt. Elég nagy felelősség egy cég pénzügyi-számviteli folyamatait jól irányítani és végrehajtani. Csak akkor tudok nyugodt lenni és teljességgel

felelősséget vállalni a munkámért, ha tudom, hogy minden rendben van és maximálisan szabályos.

- **B. Braun Avitum Hungary Zrt. egy nemzetközi multinacionális cég. A tulajdonos mennyire ismeri el a magyar vezetők munkáját?**
- A B. Braun egy több mint 175 éves multinacionális cég rengeteg tapasztalattal, nagyon jó termékekkel, szolgáltatásokkal, innovációkkal, jól szervezett és működtetett nemzetközi hálózattal a gyártás, értékesítés és egészségügyi szolgáltatás terén. Azonban annak ellenére, hogy multinacionális cégről van szó, és természetesen vannak anyacég irányelvek és elvárások, nagyfokú szabadságot kapnak az országok a feladataik, küldetéseik teljesítésében. A B. Braun bár több mint 50.000 munkatársat számlál világszerte, egy igazi nagy családi vállalkozás. A mai napig családi tulajdonban van és a „jó gazda és tulajdonos” szemlélettel irányítva.

Braun úr mindig is elismerte az országunk és a vezetők teljesítményét, kezdeményezéseit. Ennek kitűnő példája az is, hogy amikor Magyarország elsőként bevezette, tanúsította és eredményesen üzemeltette a minőségirányítási rendszerét, néhány év elteltével Magyarország mintájára és a mi közreműködésünkkel lett kialakítva a többi ország, majd egy B. Braun mátrix integrált irányítási rendszer. Ha egy új országban szeretne a B. Braun céget alapítani és hálózatot működtetni, a vezető munkatársak mindig eltöltenek néhány hetet Magyarországon, hogy megnézzék a működésünk minden területét, tanulás céljából. Ami úgy gondolom szép elismerése a munkánknak. De arra is volt már példa, hogy egy kontrolling és egy orvos-szakmai területen dolgozó vezető munkatársammal, Braun úr felkérésére egy hetet eltöltöttünk

egy másik ország B. Braun cégének központjában, átvi-lágítva a működésüket és javaslatokat téve, hogy min lehetne fejleszteni és hatékonyabban csinálni.

A cégcsoporton belül számos díjat is kapott országunk: 2005-ben „Best Improvement” díjat a munkatársak „Burn out” szindróma kezelési projektjéért, vagy 2006-ban „Best Success Story” elismerést a cégünk „Fisztula programjéért”. 2010-ben „Best Practise Special Award” díjjal jutalmazták a magyarországi EFQM modell alkalmazását és kezdeményezéseket. 2012-ben, amikor nem a nagy B. Braun nemzetközi vállalatcsoport, hanem a kis magyarországi, önálló cég, a B. Braun Avitum Hungary Zrt. Brüsszelben döntős volt a „European Excellence Award (EEA EFQM)”-on, az anyacég elkezdte a különböző divízióiban és leányvállalatnál is alkalmazni, bevezetni a kiválóság modell elveit.

A gyöngyösi gyárunk, ahol „egyszerhasználatos” orvostechnikai eszközök előállítása folyik, olyan hatékonyan és eredményesen működik, hogy idéntől közel 26 ezer négyzetméteres újabb gyártó üzemmel bővül. Fejlesztési részlegünk, ahol több mint 100 szoftver-, és hardverfejlesztő mérnök dolgozik, számos B. Braun termék kizárólagos fejlesztője és kiválóság központként működik.

- **A multi vállalkozásnál is van esélyed az önképzésre, tanulásra?**
- Igen, maximálisan. A magyarországi cégvezetés nagy hangsúlyt fektet a munkatársak képzésére és minden területen támogatja a szakmai továbbképzéseket. Stratégiánk része a jól képzett munkaerő, így minden ilyen irányú kezdeményezés támogatott. Sőt kiemelt a tudományos aktivitás fokozása, mely a motivációs rendszerünk része. Munkatársainknak nagy sikerei is vannak e téren. Éves képzési terveink mindig összetettek, széleskörűek.

A minőségügy területén szerzett képzettségeimet mind a jelenlegi cégemnek köszönhetem és B. Braun égisze alatt szereztem meg. De nemcsak a képzések, a szakmai konferenciák és gyárlátogatások is támogattak. Természetesen ezeket követően mindig leszűrjük a tapasztalatokat és adaptáljuk a jó ötleteket vagy azok egy részét.

• Jelenleg milyen projekteken veszel részt?

- A tanúsítókkal kötött szerződések és a tanúsítványok lejáratára miatt a B. Braun idén tér át az új ISO 9001-es szabvány szerinti tanúsításra. Így az idei év egyik nagyobb feladata a B. Braun cégek felkészítése az új tanúsításra, melyre heteken belül sor kerül. Ezt követően tervezzük az átállást az új ISO 13485 szabványra, majd az új EU rendeletekre az orvostechikai eszközök (2017/745 EK) és a gyógyszerkészítmények (161/2016/EK) vonatkozásában.

A dialízis hálózatot üzemeltető B. Braun Avitum cég egyik idei nagy projektje a jelenlegi betegadatokat kezelő rendszer lecserélése egy új, modernebb, sokrétűbb rendszerre és zökkenőmentes átállás, miközben már csatlakoztunk az egészségügyben bevezetett Egységes Elektronikus Szolgáltatási Térhez.

A B. Braun termékek kereskedelmével foglalkozó B. Braun Trading cég idei nagy kihívása a következő fokozat és megmérettetés az EFQM kiválóság modell alkalmazásának útján a „EFQM - Elismerés a kiválóságért” pályázatra való felkészülés.

Mindezek mellett a folyamatok kockázatértékelésének és felülvizsgálatának hozadékaként tervezzük a dokumentációk egyszerűsítését és átstrukturálását a „Shared service” tevékenységekkel kapcsolatosan.

• Hogyan látod a minőség cégen és országon belüli értékét? Mit jelent Neked a jó minőség?

- Amint az talán az eddigiekből is kitűnik, elkötelezett híve vagyok a jó működési rendszereknek, irányítási rendszereknek. Egy igen értékes és hasznos vezetői eszköznek tartom. Sajnos azt tapasztalom sok helyen, hogy a vezetés, vagy felsővezetés nem elkötelezett a cégek egy részénél, így külön kezelik az „ISO-t”, ami számukra sok papírmunka a tanúsítás megszerzéséért és külön a tényleges működést. A kettő nem válhat el. Az irányítási rendszer a tényleges működést kell, hogy lemodellezze a folyamataival és irányítsa azt.

A másik problémakör a tanúsítók által okozott csalódások a vezetés szemszögéből. Számos olyan cégvezetővel beszéltem, aki azért csalódott a rendszerben és fordult el tőle, mert vezetőként azt tapasztalta, hogy a külső audit csak jelentéktelen adminisztrációs hiányosságokon lovagol és a tanúsításuknak nincs hozzáadott értéke. Vezetőként azt várják el, hogy esetleg valós problémákra, hibás működésre, fejlesztési lehetőségekre hívják fel a figyelmet, amitől a cégek eredményessége, hatékonysága javulhat, a működése jobb lesz.

Az új ISO 9001-es szabvány számos ponton szemléletében igen előremutató. Nagyobb hangsúlyt kap a vezetőség elkötelezettsége, sőt az irányítási rendszer működése az ő felelősségük. Persze ehhez szükség lenne, hogy sok elsőszámú vezető kapjon képzést, tájékoztatást az új szabvány elvárásairól és helyes értelmezéséről. Igen pozitív a kockázat alapú gondolkodásmód bevezetése, a stratégia hangsúlyozása, a dokumentáció csökkentése és talán a legfontosabb, hogy a működésre való hangsúly fektetése. Igazából az új szabvány egy

működés irányítási rendszert szabályoz, ha helyesen értelmezzük.

Úgy gondolom, hogy a minőségügyi szakembereknek össze kellene fogni, akár az új szabvány apropóján és a szakmának a pozitív hírnevét visszaállítani.

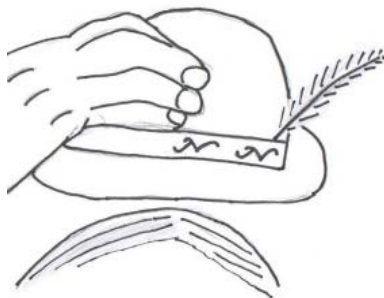
- Miként tudsz regenerálódni, mi a kedvenc időtöltésed és a hobbid?
- Szabadidőmben leginkább a családommal vagyok, hiszen a munkám miatt és a 20 telephely miatt sokat utazom. A gyerekek hobbijai és sportjai amúgy is sok elfoglaltságot jelentenek a szülőknek, én pedig nem hagyok ki egy versenyt vagy fellépést sem. De ezen felül a legpihentetőbb számomra, ha kint vagyunk a szabadban. Szeretek kirándulni, olvasni, jókat beszélgetni, új dolgokat megismerni, érdekes TED előadásokat látogatni. A szeretetteljes és vidám, őszinte családi és baráti légkör a legpihentetőbb és feltöltődőbb.
- Köszönöm, hogy időt szakítottál kérdéseim megválaszolására!

Mégsem Ferdinand Porsche a VW Bogár atyja?

120 esztendővel ezelőtt, 1898. július 1-én született Budapesten **Ganz József**. Már fiatalkorában megigézte a járművek világa. A család előbb Bécsbe, majd a Majna melletti Frankfurtba költözött 1916-ban (édesapja Mainzban született). Felvették a német állampolgárságot is. Az ifjú Josef a háború után kapta meg a diplomáját. Az volt az elképzelése, hogy olyan autót építsen, amelynek ára vetekedik a motorok árával, vagyis a népautó (Volkswagen) ötlete fogant meg benne. Ötleteivel az autós újságok szerkesztősegeit bombázta, és 1927-ben a „Klein-Motor-Sport” című lap főszerkesztői székében találjuk. Ötleteit szabadalmaztatta, dolgozott az Adlernél, Mercedesnél és a BMW-nél is. Az áttörést a Standard Fahrzeugfabrik hozta el, ahol megépítette a Standard Superiort, melyet 33 és 35 között gyártottak is. Az 1933-as nemzetközi kiállításon maga a Vezér is csodálatát fejezte ki a formaterv és az alacsony ár miatt. Volt azonban egy nagy probléma, Ganz zsidó származása. Az nem lehet, hogy ő építse meg a birodalmi népautót. Szinte egyetlen éjszaka alatt omlott össze a karrierje, kirúgták, nem publikálhatott, a rendőrség zaklatta. Nem volt más választása, el kellett hagyni az országot. Svájcban próbált meg letelepedni és beindítani az autóiipart, de ezt nem tudta megvalósítani. 49-ben Franciaországba ment, ahol szintén egy kisautó tervén dolgozott volna. Végülis 1951-ben Ausztráliába költözött, a GM alkalmazottja lett. Egészsége megromlott, míg 1967. július 26-án Melbourne-ben a sokadik szívrohama elvitte. Eközben Porsche már dolgozott a saját népautóján, és ehhez rendelkezésre állottak Ganz tervrajzai. Ma már nem lehet eldönteni, mennyi a VW Bogárból a Porsche és mennyi a Ganz. Érdemes a hirdetésen lévő rajzot összehasonlítani az első VW népautóval. Csak a kétezres évek közepén fedezte fel újra Paul Schilperood holland újságíró, aki könyvet írt róla, így elfoglalhatta méltó helyét az autózás történelmében.

Le a kalappal!

Beretzky Anna

A Magyar Minőség Háza 2017 díjat a Szent Erzsébet Otthon Társaság Idősek Otthona nyerte el az Egészségügyi ellátás az idősgondozásban szolgáltatásával. Kérdéseimet Beretzky Annának, a pilisvörösvári intézmény munkatársának tettem fel.

- **Kérem, röviden mutassa be a Szent Erzsébet Otthon Társaságot!**
- Intézményünk 18 km-re a fővárostól, Pilisvörösváron, a Budai – hegység és a Pilis ölelésében fekszik a Pilis-szántóra vezető úton, festői szépségű, hegyekre néző környezetben.
Az Otthon egy 6 hektáros területen épült fel, mely egy 4 szintes épületből és 25 sorházból áll.

A Szent Erzsébet Otthon Társaság Idősek Otthona eredményes működésének és sikerének kulcsa az Intézmény céljait támogató pozitív értékrend. Intézményünk megszerezte az ISO 9001:2015 Nemzetközi Minőség Tanúsítványt, valamint a Magyar Egészségügyi Ellátási Standard Tanúsítványt (MEES), továbbá a 2012-es, 2013-as, 2014-es, 2015-ös 2016-os és 2017-

es Magyar Minőség Háza® aranydíját. Az Otthon alapítója és tulajdonosa a kanadai St. Elizabeth Home Society, fenntartója a Betegápoló Irgalmasrend. Jogállása: önálló egyházi jogi személy. A Manhertz Erzsébet Szociális Alapítvány döntése alapján alakítottuk ki a Magyar Termék Nagydíjas® Idősgondozás Manhertz-elve® rendszer szerinti működést, amelynek lényege, hogy a gondozást elkezdjük már aktív nyugdíjas korban a Nyugdíjasházban, amikor még el tudja látni magát az idős ember, de nem árt az odafigyelés betegség idején, és jólesik a társaság, valamint a közös programok. A Manhertz Erzsébet Szociális Alapítvány hazánkban egyedülálló módszert alakított ki az idősgondozásban. A Manhertz-elv® lényege, hogy háromszintű modellben helyezik el és gondoskodik az időskorúakról, ápolási/gondozási szükségleteiknek megfelelően.

Otthonunk olyan szervezeti kultúrát képvisel, mely központjában ellátottaink állnak. Működésünk a lakók kellemes mindennapjainak és tartalmas életvezetésének lehetővé tételéért zajlik. Nem csak ellátást, gondoskodást kapnak nálunk a bentlakók, hanem lelki problémájukra is igyekszünk hiteles személyeken keresztül segítséget nyújtani.

- Emlékeim szerint a Szent Erzsébet Otthon az eddig legtöbbször díjazott intézmény, aki a Magyar Minőség Háza díjat elnyerte! Mivel érdemelték ki az eddigi elismeréseket?
- Intézményünk 2012. óta töretlenül részesül a Magyar Minőség Társaság elismerésben:
 - 2012. Többszintű Idősgondozás szolgáltatása
 - 2013. A Többszintű Idősgondozás Rendszerhasználati Kézikönyve terméke
 - 2014. Az Idősgondozás Manhertz-elve ® Utolsó időszak szolgálata

- 2015. Fizioterápiás Centrum szolgáltatása
- 2016. Az Idősgondozás Manhertz-elve ® a mentálhigiénében szolgáltatása
- 2017. Az Egészségügyi Ellátás az idősgondozásban szolgáltatása

• Miért tartják fontosnak a pályázást?

- A Szent Erzsébet Otthon, mint a Manhertz-elvet® alkalmazó Referencia-Intézmény minden dolgozójával szembeni elvárás a munkahelyi környezet folyamatos jobbítására való törekvés a követelmények, a valós igények, szükségletek és a lehetőségek határain belül. Intézményünk Vezetősége, valamint Munkavállalói folyamatosan azon dolgoznak, hogy a szolgáltatásainkat, folyamatainkat minél jobbra és hatékonyabbá tegyék, annak érdekében, hogy lakók elégedettségét szolgálhassák. A folyamatos fejlesztések eredményeit a belső elégedettségi felmérések mellett a pályázatokkal is hitelesen tudjuk mérni, a pályázatok eredményeinek figyelembevételével tud Vezetőségünk döntéseket hozni az esetlegesen szükséges változtatásokról.

• Miként értékeli a díjakat és miért tartják fontosnak azokat?

- Minden egyes elismerés külön-külön és együtt is kiemelt jelentőséggel bír Intézményünk számára. Ezen elismerések a lakók-, a hozzátartozók, valamint a munkavállalók visszajelzései mellett objektív tükörképet adnak a munkánkról, elképzeléseinkről és a céljainkról, továbbá megerősítést kapunk arról, hogy az Intézmény működése, értékrendje és elvei megfelelnek a mai kor követelményeinek.

• Mit tesznek a minőségi munkavégzés erősítésért, a vevői elégedettség fokozásáért?

- Intézményünk a szolgáltatásaira vonatkozó észrevételeket, információkat rendszeresen és dokumentáltan

gyűjti, elemzi, értékeli és azok tanulságai alapján intézkedik a szükséges beavatkozások és módosítások megtételéről.

A szolgáltatást igénybe vevők elégedettségét kérdőíves felméréssel évente kétszer alkalommal szoktuk vizsgálni. A kitöltött és kiértékelt kérdőíveket az illetékes szakterületi vezetők bemutatják a vezetői értekezleten, ahol javaslattevés történik a szükséges intézkedésről. Az intézkedés jóváhagyása a főigazgató feladata. A bevezetett módosítás működését figyelemmel kísérik, és hatását folyamatosan vizsgálják. A folyamatos monitorozás kivitelezéséért a minőségirányítási vezető felelős.

A dolgozói elégedettséget évente kétszer alkalommal mérjük, kérdőíves módszerrel. Az értékelés a minőségirányítási vezető feladata, melynek eredményéről a főigazgatót tájékoztatja.

Amennyiben a szolgáltatást igénybe vevő vagy érdekelt feleink reklamációval élnek, annak kivizsgálása és dokumentálása a korábban leírtak szerint történik. A jogos ellátotti/megbízói észrevétel alapos kivizsgálása, majd ezek eredményeinek kiértékelése után kerül sor a helyesbítő tevékenység végrehajtására.

A felmérési eredmények és a vevői észrevételek értékelése a vezetőségi átvizsgálás tárgyát képezik, lehetővé téve az eredményességet célzó stratégiai tervek megfogalmazását.

- **Köszönöm válaszait. Öröm volt bepillantani egy olyan szolgáltató életébe, ahol a minőségi munkavégzésnek hagyománya és kiváló eredményei vannak!**

Egy korszakalkotó film rendezője

90 évvel előtt, 1928. július 26-án született Bronxban (NYC) **Stanley Kubrick**, akit a 20. század második felének egyik nagy hatású és innovatív filmkészítőjeként tartanak számon. Filmjeire, melyeknek többségét irodalmi művekből adaptálta, az újító technikai megoldások, eredeti történetmesélés és szellemesség jellemző. Több filmje után az igazi, nagy elismerést az A. C. Clark-kal közösen jegyzett „*Űrodüsszeia 2001*” hozta meg 1968-ban. A film vizuális effektjeiért Oscart is kapott. A filmet mai is a műfaj legnagyobb klasszikusának tartják. Sok filmje közül még egyet emelnék ki, a „Mechanikus narancsot - Clockwork Orange”, amely több műfajba is sorolható, Antony Burgess 1962-es regénye alapján készült. A kritikák brutálisnak írják le, ami korlátozta a film elterjedését. Sajnos eddig nem volt alkalom megtekinteni, de mindenképpen meg fogom tenni. Kubrick 1999. március 7-én hunyt el Angliában.

A TÁRSASÁG HÍREI ÉS PROGRAMJAI

- **2018. november 6-7. XXVII. Magyar Minőség Hét - „A jó gyakorlatok adaptálása és a megújulás”**

Változás a Magyar Minőség Szerkesztőbizottságában

A Szerkesztőbizottság június 22-i ülésén, amelyen részt vett az elnök, és az IT több tagja, Szódi Sándor, a szerkesztőbizottság elnöke bejelentette lemondását, elmondta, hogy egyéb feladatai mellett ez már nagyon sok időt vonna el a megnövekedett családi és egyéb feladataitól. Az újság azonban továbbra is szívügye marad, ezért egyszerű szerkesztőbizottsági tagként továbbra is rendelkezésünkre áll.

A főszerkesztő megköszönte eddigi igen hasznos tevékenységét, csak emlékeztetőül, a „Jók a legjobbak közül” sorozatban eddig 100+ interjú készült (alig pár nem jelent még meg „nyomtatásban”). Elmondta, hogy igenis számítunk a részvételére, mert a Magyar Minőség színvonalának fenntartásában elvülhetetlen érdemei vannak.

A Magyar Minőség Társaság az elkövetkezőkben nem kívánja betölteni a Szerkesztőbizottság Elnöke pozíciót, amely így automatikusan megszűnik. Az eddigi jogok és kötelezettségek ezentúl a Főszerkesztőre hárulnak, amelyet a Társaság a szabályzatában is átvezet.

Magyar Minőség Társaság

Elnöki búcsú

Tisztelt Olvasó!

A Magyar Minőség szerkesztőbizottságának június 22-i ülésén felmentésemet kértem a lap elnöki teendőinek ellátása alól. Ezt a munkát Dr. Róth András alapító főszerkesztő kérésére, az MMT vezetésének megbízásából hat éven keresztül végeztem. Az újsággal való közvetlen kapcsolatomban éppen két évtizede kezdődött, akkor vettem részt első alkalommal szerkesztőbizottsági ülésen (ugyancsak 20 éve dolgozom az IFKA Iparfejlesztési Közhasznú Nonprofit Kft.-ben, illetve jogelődeimnél).

Abban a szerencsés helyzetben volt részem, hogy rendszeresen megjelentek írásaim a Pest Megyei Hírlapban, az Árammérő üzemi újságban. Szülőfalumban a Dányi Tükör havi lapnak bő hat évig alapító főszerkesztője voltam. „Szívem csücske” mégis a Magyar Minőség volt!

Munkám során nagyon sok érdekes és értékes emberrel találkoztam, akik így vagy úgy, de segítettek munkámat. Nélkülük nem tudtam volna elérni legfontosabb célkitűzésemet: az Olvasó igényeinek minél tökéletesebb kielégítését. Azt gondoltam (és gondolom ma is), hogy a

kiemelkedő szakmai és emberi értékek bemutatása, a jó gyakorlatok átadása, közhírré tétele jó szolgálatot tesz és jobbá tesz.

A Magyar Minőségénél eltöltött húsz év alatt több tucat cikket írtam, és amire még büszkébb vagyok: kb. ugyanennyit írtattam. Mindig örömmre szolgált, ha publikációra újabb és újabb embereket sikerült felkérnem.

Az elmúlt évek során a Magyar Minőség Társaság vezetése, a lap irányvonala több alkalommal változott és próbált alkalmazkodni az Olvasói igényekhez. Azt gondolom ez többé-kevésbé sikerült. Az elektronikus kiadásra való áttérés pl. teljesen új munkamódszereket követelt meg a szerkesztőbizottság tagjaitól. Óriási értéknek tartom, hogy a lap történetében egyszer sem fordult elő, hogy az olvasóit cserben hagyta (mindig folyamatos volt a megjelenés!).

Manapság új feladatok előtt áll az MMT vezetése, az újság szerkesztőbizottsága. A Társaságnak új stratégiára és jövőképre van szüksége, melyhez az újságnak alkalmazkodnia kell. Nyugdíjasként otthoni, de munkahelyi

feladataim is megnövekedtek. Lapunk színvonalas megújításához szükség van új, főként fiatal munkatársak bevonására. Ehhez sok energiára és időre lenne szükség, amit már nem tudok jó szívvel elvállalni. Ezért jutottam arra az elhatározásra, hogy kértem az elnöki megbízás visszavonását.

Köszönöm az MMT és az IFKA vezetésének, a szerkesztőbizottság tagjainak, a cikkek szerzőinek, és kiváltképp a számomra mindig nagybetűs Olvasóknak, hogy éveken át együtt dolgozhattunk! Az Olvasótól még valamit szeretnék: legyenek kritikusabbak, mint eddig és tegyenek még több ötletet, javaslatot segítve ezzel a lapkészítők munkáját!

Kívánom, hogy a Magyar Minőség rangja és elismertsége tovább növekedjen. Ez a Magyar Minőség Társaság és a magyar minőségszakma számára egyaránt kívánatos lenne.

Sződi Sándor

A modern autóipar születése

155 évvel ezelőtt, 1863. július 30-án látta meg Michiganben a napvilágot **Henry Ford**, a mai napig híres autómárka megalapítója. Nagy sikerét a T-moddal aratta, amelyről tudjuk, tervezéséből a magyar származású *Galamb József* (1881-1955) és *Farkas Jenő* (1881-1963) oroszánrészt vállalt. A T-modell nem csak az USA, hanem az egész világ közlekedését forradalmasította. Ford 1947. április 7-én hunyt el Dearbornban (MI).

Lufival az égbe, Schwarz Dávid ötletével

1838. július 8-án született meg a Konstanzi-tó egy szalldájában **Ferdinand Zeppelin** gróf. E 180 évvel ezelőtti eseménynek tudománytörténeti jelentősége van, mivel az ifjú arisztokrata a léghajózás után kezd érdeklődni. A magyar, keszthelyi születésű, Schwarz 1987-es halála után megvásárolja özvegyétől a merev léghajó terveit, amelyet a következő évben szabadalmaztat. Elkezd a léghajók építését, talán több az eredmény, mint a kudarc. Érdeklődik a polgárság és a hadsereg is. Pénz van, és a gróf jól költi el. 1909-től egy polgári repülőtársaság keretében 1500 felszállásból 35000 utast szállítanak el balesetmentesen. A háborúban zepelinekről bombázzák Londont (valljuk be, igen mérsékelt sikerrel). Zeppelin gróf 1917. március 8-án hunyt el Berlinben.

A Nagy Háború után a léghajók még versenyben voltak a repülőgépekkel szemben, de a Hindenburg léghajó 1937. május 6-án az amerikai Lakehurstben elszenvedett balesete véget vetett a léghajózásnak.

Ma, 80 évvel Lakehurst után, vannak jelei a léghajózás újjáéledésének, hiszen fejlődött a tudomány és technika is. Vannak olyan feladatok, amelyekre a léghajó alkalmasabb lehet, mint a ma használatos eszközök. Bízható kísérletek vannak 😊.

Beharangozó

2018. november 6-7-én rendezzi meg a Magyar Minőség Társaság a **XXVII. Magyar Minőség Hét** rendezvényét. Idén a rendezvény középpontjában a jó gyakorlatok adaptálása és a megújulás lesznek.

Az első napon megbeszéljük a rendszertanúsítások helyzetét, külön fókuszálva a minőségirányítási rendszer átállások tapasztalataira. Az újratanúsítások tapasztalatain keresztül ajánlásokat fogalmazunk meg segítségül azoknak, akik éppen alakítják a rendszerüket, vagy most döntöttek a rendszer átalakításról. Érintjük az év rettegett és sokszor félreértett személyes adatvédelemmel kapcsolatos követelményrendszerét, az alkalmazási tapasztalatokat is figyelembe véve adunk támpontokat a lehetséges megoldások kiválasztásához.

A délelőtti második felében a kis- és közepes vállalkozások helyzetét meghatározó változásokról lesz szó és az őket foglalkoztató kérdésekre, kihívásokra adható válaszokról. A választáshoz adaptálható, kipróbált gyakorlatokat mutatunk be.

A délutáni két szekcióban, műhelymunkák keretében vitatjuk meg a menedzsment rendszerekben új követelmények közül a kockázatmenedzsment és a szervezeti tudás követelmények értelmezését és gyakorlati példán keresztül a lehetséges megoldást. Foglalkozunk a képzési kötelezettség teljesítését támogató internetes képzések lehetőségével és az alkalmazott gyakorlatokkal.

A második napon a környezetközpontú menedzsment rendszerek újratanúsítási tapasztalatairól, és az ebben alkalmazandó életciklus elemzés egy megoldási lehetősé-

gét járjuk körül. Ezt követi az energiamenedzsment rendszerek újratanúsító auditjainak összefoglalása, az energiahatékonyság irányába tett lépések értékelése.

A nagyobb szervezetek esetében nem lehet más ésszerű megoldás, mint a menedzsment rendszerek integrálása, integrált rendszerek gyakorlatán keresztül mutatjuk be, hogy a szabványváltozások milyen változásokat jelentettek az integrált rendszerekben és milyen gyakorlati megoldások születtek.

Foglalkozunk az év folyamán megjelent új munkahelyi egészség- és munkabiztonsági szabvány követelményeivel, az új szabvány által támasztott kihívásokkal.

Délután a műhelymunka az energia hatékonyság gyakorlati kérdéseivel foglalkozik, gyakorlati tapasztalatokat felhasználva.

A rendezvény terv szerint kerekasztal beszélgetéssel zárul.

Jegyezze fel naptárjába rendezvényünk időpontját:

**2018. november 6-7.
Magyar Minőség Hét.**

A Magyar Minőség Társaság 2018. évi pályázatai

A Magyar Minőség Társaság idén is meghirdeti a Magyar Minőség Háza 2018, az Év Magyar Minőség (szakterület megnevezése) Rendszer Menedzsere 2018. és a Magyar Minőség Portál 2018, Magyar Minőség eOktatás 2018, Magyar Minőség Szakirodalmi 2018 díjakat, amelyekre már lehet pályázni. Továbbá várja a javaslatokat a Magyar Minőség legjobb szerzője díjazottjára.

<https://quality-mmt.hu/palyazatok-2018/>

Pályázatainkra a jelentkezési határidő:

2018. október 02. 12.00

A **Magyar Minőség Háza** pályázatunk célja a hazai, kiemelkedő minőségű termékek, fejlesztések és szolgáltatások népszerűsítése, a fogyasztók tájékoztatásának elősegítése.

Azon termékkel/szolgáltatással lehetett pályázni, melynek jellemzői:

- Magyarországon fejlesztették, állítják elő, vagy/nyújtják,
- minőségjellemzői kiemelkedők,
- minőségük egyenletes, mert a termék előállítás/a szolgáltatás tanúsított minőségirányítási rendszerben folyik, vagy az egyenletesség egyéb módon bizonyítható,
- a termék előállítása és felhasználása/a szolgáltatás környezetkímélő.

A díjat 1996-ban alapította a Társaságunk, eddig 288 pályázó nyerte el a díjat. Tavalyi díjazott: Szent Erzsébet Otthon Társaság Idősek Otthona.

<https://quality-mmt.hu/magyar-minoseg-haza-dij-2018/>

Az év Magyar Minőség (szakterület megnevezése) rendszer menedzsere 2018. díj címet az a személy nyerheti el, aki jelentősen közreműködött Magyarországon működő – termelő vagy szolgáltató – gazdálkodó szervezet vezetésébe hatékonyan beépült, bizonyíthatóan eredményes irányítási rendszerének (MIR, KIR, MEBIR, KES stb.) fejlesztésében.

A díjat 1997-ben alapítottuk eddigi díjazottak száma 19.

2017. évi díjazott: Rózsa András

<https://quality-mmt.hu/rendszermenedzser-dij-2018/>

A Magyar Minőség Portál díj 2018. pályázat célja: kiemelkedő minőségi jellemzőkkel rendelkező magyar nyelvű portálok népszerűsítése. A díjra pályázni lehet bármely magyar nyelvű portállal, domain névtől és a tárhely földrajzi elhelyezkedésétől függetlenül.

A díjat 2006-ban alapítottuk eddig 8 díjat adtunk át.

Tavalyi díjazottak: CertUnion Hungary Tanúsító Kft. és Debreceni Hőszolgáltató Zrt.

<https://quality-mmt.hu/portal-dij-2018/>

A **Magyar Minőség Szakirodalmi 2018. díjat** az az alkotó (szerző, alkotószerkesztő, szakfordító, stb.) nyerheti el, aki az elmúlt 3 évben megjelent szakirodalmi művel (könyv, tanulmány, szakcikk nyomtatott, vagy elektronikus formátumban) jelentősen hozzájárult a hazai MIR, KIR, MEBIR, stb. fejlesztéséhez.

A díjat 1997-ben alapítottuk, eddigi díjazottak száma 22. Tavalyi díjazottak: Dr. Gutassy Attila – Gutassy Nimród Ferenc: Minőségmenedzsment mindenkinek könyvéért,

Kemény Sándor – Deák András – Lakné Komka Kinga – Kunovszki Péter: Kísérletek tervezése és értékelése (bővített, javított kiadás) + kiegészítő kötetéért

<https://quality-mmt.hu/szakirodalmi-dij-2018/>

A **Magyar Minőség eOktatás díj 2018.** pályázat célja: a kiemelkedő minőségű elektronikus oktatási anyagok és a jelentős eredményeket elért alkalmazók népszerűsítése. A díjra pályázni lehet bármely magyar nyelvű elektronikus tananyaggal vagy működő eLearning portállal, domain névtől és a tárhely földrajzi elhelyezkedésétől függetlenül. Intranetet működtető alkalmazók is pályázhatnak.

A díjat 2006-ban alapítottuk, eddigi díjazottak száma 12. Tavalyi díjazottak: Balázs-Diák Kft., E-Educatio Informatikai Zrt., ELMS Informatikai Zrt.

<https://quality-mmt.hu/eoktatas-dij-2018/>

A Magyar Minőség legjobb szerzője díj 2018.

A Magyar Minőség folyóirat szerkesztősége adja át a megelőző év legjobb szerzőjének. A főszerkesztő – az olvasók véleményét is kikérve – írásbeli javaslatot tesz a szerkesztőbizottság szeptemberi ülésére az általa legjobbnak tartott cikkekre, illetve azok szerzőire.

Kérjük, küldje el a Magyar Minőség főszerkesztőjének az ujzag@quality-mmt.hu címre javaslatát a 2017. évben megjelent szakmai cikkek közül a díjazandó cikkekre, amelyeknek listája a következő oldalakon olvasható!

Tavalyi díjazott: Dr. Kerekes Sándor

A pályázatokról további információt a Társaság honlapján, <https://quality-mmt.hu>, titkárságán a titkarsag@quality-mmt.hu e-mail címen vagy a 215-6061 telefonszámon kaphat.

Egy általánosan érvényes alapelv

170 évvel ezelőtt, 1848. július 15-én Párizsban született az olasz **Vilfredo Federico Damaso Pareto**, olasz mérnök, közgazdász, szociológus, filozófus, a máig használt Pareto-elv megalkotója. Az elvet eredetileg szociológiai értelemben fogalmazta meg, majd az 1930-as években J. M. Juran általánosította arra a formára, amely szerint ma is alkalmazzuk. Emellett megalkotott egy olyan statisztikai eloszlásfüggvényt is, amely az ő nevét viseli. 75 évesen, 1923. augusztus 19-én hunyt el Svájcban (Celigny).

Négyen maradtak

1969 júliusa és 1972 decembere között 12 amerikai űrhajós járt a Holdon. Május 26-án Houstonban 86 évesen elhunyt **Alan LaVern Bean** (1932. március 15), aki negyedik emberként léphetett földünk égi kísérőjének felszínére, 1969. november 19-én, az Apolló 12 holdkompjának pilótájaként. Később részt vett a Skylab programban is, a második küldetés parancsnoka volt. Nyugdíjasként hobbijának, a festészetnek élt, így próbálta megörökíteni a világűrben szerzett élményeit.

A Magyar Minőség 2017. évi szakkikkeinek tartalomjegyzéke

Január

Megőrizve megújulni – Tóth Csaba László
A hely, ahol a dolgok történnek – Kocsis Ernő
A láthatatlan Gemba, Kaizen fejlesztési modell a szolgáltató szektorban – Lendvai-Lovasi Monika és Fábián Ida
Kockázatmenedzsment a vállalati sikereség érdekében – Dr. Horváth Zsolt
Jók a legjobbak közül: Beszélgetés Haimann Péternével – Szódi Sándor
Le a kalappal: Némon Zoltán – Szódi Sándor

Február

Amit a folyamatok modellezéséről tudni érdemes... – Dr. Ányos Éva
A tanulható látás – Gurabi Attila és Mátrai Norbert
Minőségkommunikáció avagy a kommunikáció minősége – Sipos Zoltán
Új eszköz a korrupció ellen – Dr. Klotz Péter
Jók a legjobbak közül: Beszélgetés Toldi Árpáddal – Szódi Sándor
Le a kalappal: Papp Zsolt Csaba – Szódi Sándor

Március

Amit a folyamatok modellezéséről tudni érdemes II. rész – Ányos Éva
Új eszköz a korrupció ellen II. rész ISO 37001: 2016 – Klotz Péter
A minőségirányítás szakma eszközei a vezetőség meggyőzésére 1. Hogyan készítsünk érdekes vezetői összefoglalót az audit eredményéből? – Mártha Csenge és Pflanzner Sándor

A minőségirányítás szakma eszközei a vezetőség meggyőzésére 2.

A kommunikáció is tanulható – Dr. Béres Ágnes
Az ISO 9001:2015 Bevezetési tapasztalatai a Max Savaria-nál – Nagy Marianna
Versenyelőny vagy nyűg a Minőségirányítás – Kiss Anabella és Dr. Kardos Lilla
Az Enterprise Europe Network innovációs szolgáltatásai – Majoros Zita Ágnes
Le a kalappal: Dr. Gutassy Attila – Szódi Sándor

Április

Új rendszerszabvány az autóiparban: IATF 16949:2016 – Csonka László és Papp Éva
A Lean megvalósítás egyik útja – Fehér Ottó
Az új ISO szabvány bevezetése egy szolgáltató kisvállalatnál – Balogh Vivien; Baksi Zsolt és Dr. Matkó Andrea
Új eszköz a korrupció ellen III. rész ISO 37001: 2016 – Dr. Klotz Péter
Beszéljünk! Látható és megközelíthető vezető vagy? – Szódy Noémi
Jók a legjobbak közül: Dr. Kemény Sándor – Szódi Sándor
Le a kalappal: Jávorné Máté Melinda és Papp Csilla – Szódi Sándor

Május

A 77 Elektronika Kft. nyerte az Innovációs Nagydíjat – Hanyecz Imre
Versenyképesség, de hogyan? Ipar 4.0 és a Lean – Dr. Németh Balázs
Rendhagyó beszámoló a X. Lean Fórum konferenciáról – Schäffer Beáta

Az új ISO szabvány bevezetése egy szolgáltató kisvállalatnál 2. rész – Balogh Vivien, Baksi Zsolt és Dr. Matkó Andrea

Jók a legjobbak közül: Fehér Ottó – Sződi Sándor

Le a kalappal: Farkas József – Sződi Sándor

Június

A tacit tudás feltárása – Fehér Ottó és Csépanné Kövesi Tünde

Csomagolási folyamatok lean szemléletű fejlesztése a konzerviparban – Bojti Zsuzsanna

Az új ISO szabvány bevezetése egy szolgáltató kisvállalatnál 3. rész – Balogh Vivien, Baksi Zsolt és Dr. Matkó Andrea

Jók a legjobbak közül: Mártha Csenge – Sződi Sándor

Le a kalappal: Fodor Tamás – Sződi Sándor

Július

Az ISO 9000 Fórum Tavaszi Szakmai Konferenciájáról – Torma Beáta

A túszul ejtett szervezet – Dr. Béres Ágnes és Mártha Csenge

A munkaerő megtartása – Bozi Arnold

A lean 14 vállalatirányítási alapelve és az új generációk igényei – Schäffer Beáta

Veszteségek az áruszállításban – speciális szakmérnöki tudással a biztonsági kockázatok kezelhetők – Dr. Kocsis Imre

Jók a legjobbak közül: Tóthné Dr. Veinperl Ilona– Sződi Sándor

Le a kalappal: Az Ipar Napjai rendezvény díjasai – Sződi Sándor

Augusztus-szeptember

Vállalati rugalmasság = siker? Konferencia beszámoló – Nagy Tamás

Humán erő – A dolgozók megtartásának titkai, Zárókonferencia beszámoló – Nagy Tamás

Női foglalkoztatás vagy inkább foglalkoztathatóság? – Fűrész Tünde

A szervezetfejlesztés új pillérei: Erő, intelligencia és jószág – Kiss Szabolcs és Kerekes Sándor

Képzések és tréningek hatékonyságának az értékelése és hasznosulása – Dr. Poór József és Tóth Katalin

Elkötelezettség a minőségmenedzsment rendszerekben – Dr. Krajcsák Zoltán

Szerény vélemény: a minőségügy néhány fogalmi pontosításához – Dr. Husti István

Jók a legjobbak közül: Torma Beáta – Sződi Sándor

Le a kalappal: MEMFO Nonprofit Kft. – Sződi Sándor

Október

Ökológiai lábnyom, túllövés, kislábnyom – Vadovics Edina

Divatosan rohanunk a katasztrófába – Előd Fruzsina

Le a kalappal: Old Blue Kft. – Sződi Sándor

Az életciklus-értékelés – a hatékony környezetirányítás eszköze – Szilágyi Artúr

A körforgásos gazdaság és a minőség a TRIS projekt szemüvegén keresztül – Dr. Virág Annamária

Összefogott a polgármester és a takarítónő a klímaváltozás ellen – Vadovics Kristóf és Szomor Szandra

Jók a legjobbak közül: Prof. Dr. Juhász Endre – Sződi Sándor

November

ISO 9000 Fórum XXIV. Nemzeti Minőségügyi Konferencia – Rózsa András

Innovatív minőségkultúra a XXI. században – Dr. Ködmön István

A minőségügy új kihívásai az „Ipar 4.0” tükrében – Dr. Husty István, Dr. Daróczy Miklós, Sami Sader

Tudásmenedzsment szerepe a minőségkultúra fejlesztésében – Dr. Bencsik Andrea

Tudom, tudod ... tudjuk? – A lean tudás átadása multi környezetben – Dr. Demeter Krisztina and Dr. Losonci Dávid

Egy oktatás- és oktatófejlesztési rendszer – avagy minőségmenedzsment egyetemi intézeti keretek között – Dr. Czákó Erzsébet and Kazainé Dr. Ónodi Annamária
Közösségi média eszközök szerepe a vállalati tudásmegosztásban – Dr. Obermayer Nóra

Atipikus foglalkoztatási formák a hatékonyságnövelés szolgáltatásban, Kényszer, vagy lehetőség? – Kazainé Dr. Ónodi, Annamária and Dr. Holló, Sándor

Digitális nemzedékek, változó irodák – Dr. Konczosné Dr. Szombathelyi Márta

Jók a legjobbak közül: Kálmán Albert – Szódi Sándor

Le a kalappal: Kovács József – Szódi Sándor

December

ISO 9001:2015 bevezetése – egy gyakorlati példa – Novotnyé Kovács Katalin

ISO 9001:2015 a KKV szektorban – Puskás László

Új üzleti irányítási tanúsítási rendszer és rendszerszabvány a vasútiparban – Bujdosó Tamás és Csonka László
A lean gondolkodásmód alkalmazása irodai környezetben – Békési Boglárka

Jók a legjobbak közül: Dr. Molnár Pál – Szódi Sándor

Le a kalappal: Rózsa András – Szódi Sándor

„Közegészségügyünk első apostola”

1843. július 16-án született a Somogy megyei Lakócsán **Fodor József**. 1865-ben avatták orvossá, 1869-ben egy állami ösztöndíj kapcsán beutazhatta Európát, melynek tapasztalatait 73-ban egy 500 oldalas könyvben foglalta össze. Első vezetője a Pesti Orvoskar Közegészségügyi Tanszékének (1874). Kezdeményezője az iskolaorvosi hálózat kiépítésének, a széleskörű ismeretterjesztésnek. Markusovszky Lajossal alapította az Országos Közegészségügyi Intézetnek. Emellett tudományos munkássága is jelentős, immunológiai-mikrobiológiai kutatásokat végzett. A Pesti Egyetem 1901-ben jelölte az orvosi Nobel-díjra. Fiatalon, 57 évesen hunyt el Budapesten, 1901. március 20-án.

Életmentés, gulyáságyú és földtan

Két évfordulója is volt/lesz egy sokak számára ismeretlen feltalálónak ebben az évben. 1783. március 12-én született Sopronban és 1848. július 21-én Brno-ban hunyt el **Kőszegi-Mártony Károly** tábornaszernagy, építőmérnök, hadmérnök, feltaláló. Megalkotta a sűrített levegővel működő légzőkészüléket (nem gázálarc!), a gulyáságyút, de emellett világviszonylatban is az első földnyomáskutatók egyike. Nagyarányú kísérleteivel kerek száz esztendővel előzte meg a talajmechanika modern művelőit. Ezek elméleti ismeretével is maradandót alkotott.

ISO 50001 energiarányítási rendszer önkormányzatoknál?

Horváth Gergő

A GreenDependent Intézet egy nemzetközi projekt részeként, európai tapasztalatok alapján segít négy hazai önkormányzatnak ISO 50001 energiarányítási rendszer bevezetésével a fenntartható energiagazdálkodás kialakításában.

A hatályos hazai jogszabályok az önkormányzatokat a nagyvállalatokkal szemben nem kötelezik energetikai auditálásra, illetve az ezt kiváltó, az ISO 50001 szabványnak megfelelő, minősített energiagazdálkodási¹ rendszer működtetésére. Ugyanakkor az önkormányzatoknak saját jól felfogott érdekük, hogy működésük energiahatékonysági szempontú optimalizálásához éljenek az ilyen (vagy hasonló²) eszközök kínálta lehetőségekkel. Az ő esetükben is igaz ugyanis, hogy az energetikai költségek, valamint az energiahasználattal járó károsanyag-kibocsátás odafigyeléssel, takarékos és hatékony gazdálkodással is csökkenthető – nagyobb beruházással járó energetikai korszerűsítés nélkül is. A GreenDependent Intézet korábbi, *Spórolunk@kiloWattal* c. projektjében részt vett közintézmények dolgozói például már csupán a napi rutin átgondolásával és megváltoztatásával is átlagosan 8%-os energiamegtakarítást tudtak elérni – de volt példa 20-25%-os megtakarításra is³ (1. ábra)

1. ábra: a Spórolunk@kiloWattal mozgalom logója

A gazdasági racionalitáson túl a hatékonyságra törekvő energiagazdálkodást jogszabályok is előírják. Az energiahatékonysági törvény értelmében 2017 óta a közfeladatok ellátását szolgáló épületek esetében például az üzemeltetéséért és fenntartásáért felelős szervezeteknek rendelkezniük kell energiamegtakarítási intézkedési tervvel,

¹ Az „energiagazdálkodás” és „energiarányítás” fogalma az „energy management” fordításaként ugyanazt takarja – a vonatkozó hazai jogszabályok az elsőt, a szabvány és a vonatkozó cikkek, szakirodalom nagy része inkább a másodikat használja.

² Nyugat-európai önkormányzatok körében elterjedtebb a European Energy Award (EEA) energiarányítási és tanúsító rendszer. Ld.

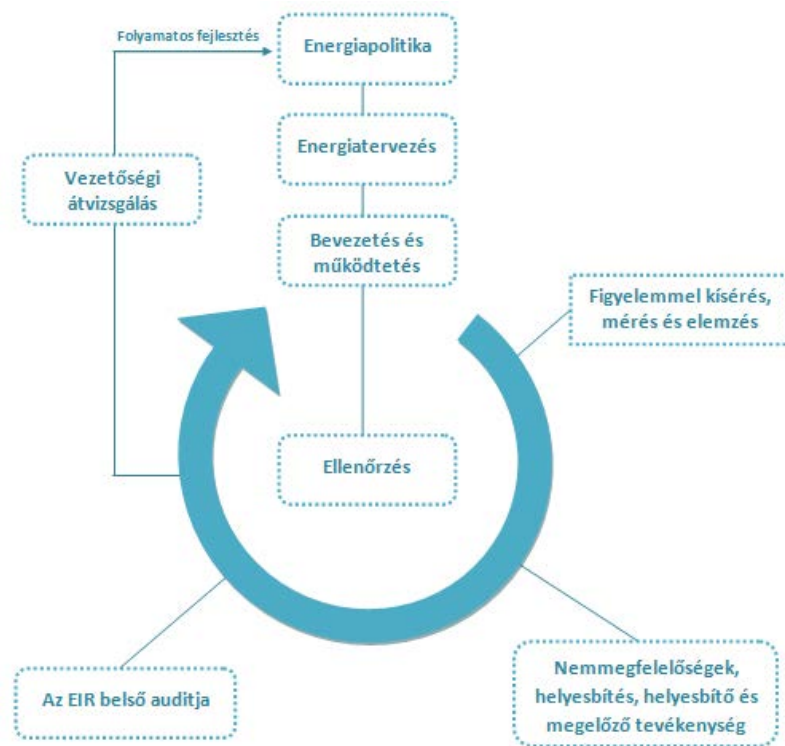
<http://www.european-energy-award.org>.

Magyar Minőség XXVII. évfolyam 07. 2018. július

³ A projektben 9 EU-s tagállam közintézményeinek 176 épülete vett részt 17.300 dolgozó bevonásával (Magyarországról 19 középület közel kétezer dolgozóval). Bővebb információ a <https://www.sporolunk.org> weboldalon és a Magyar Minőség 2017. októberi számában.

amelyet ötévente meg kell újítaniuk, és amelynek végrehajtásáról évente kell jelenteniük a Nemzeti Energetikai Hálózat felé. Az intézkedési tervekben az energiavesztés forrásainak feltárása, ill. az intézmény energetikai állapotának felmérése alapján javaslatot kell tenni a veszteségek – elsősorban beruházást nem igénylő vagy csak minimális ráfordítást igénylő, használatlaltal és üzemeltetéssel összefüggő intézkedésekkel történő – csökkentésére.

Az ISO 50001 rendszer (2. ábra) bevezetése tulajdonképpen egy következő, rendszerszintről tekintve logikus lépés. Az egyes épületek esetében (hogyan az épületek példájánál maradjunk) az energiahasználat feltárása, optimalizálása, az intézkedések monitorozása, majd az intézkedési terv megújítása már így is ugyanazt az alapvetően a PDCA (Plan, Do, Check, Act – azaz, tervezés, cselekvés, ellenőrzés és beavatkozás) logikát követi, mint az ISO 50001 és más menedzsment rendszerek. Azaz, az adatgyűjtés, az ezekre támaszkodó helyzetelemzés és tervezés, a megtervezett intézkedések végrehajtása, majd felülvizsgálata, végül pedig az újratervezés pusztán a fenti jogszabályi elvárás betartása esetén is megvalósul. Mégis, az egyes vonatkozások pontosabb leszabályozása nélkül fennáll az esetiség, a megfelelő szintű irányítás és stratégiai döntéshozatal hiányának, végső soron pedig az alacsony határfoknak – akár az eredménytelenségnek a veszélye is. Ezzel szemben az energiairányítási rendszer bevezetése a konkrét protokollok alkalmazása révén pontosabb szabályozást, jobb ellenőrizhetőséget, nagyobb fokú átláthatóságot és hatékonyabb irányítást tesz lehetővé.

Az energiairányítási rendszer modellje az ISO 50001 nemzetközi szabvány szerint

2. ábra: az ISO 50001 szabvány modellje

A szabványnak megfelelő eljárás mód, mindezek mellett, lehetővé teszi az egymástól egyébként elszigetelt működési és tervezési egységek energiagazdálkodásának rendszerbe szervezését. Ez az önkormányzatok számára szerteágazó feladatkörük és az irányításuk alá tartozó intézményrendszer komplexitása miatt különösen hasznos. Sőt, valójában csak egy megfelelően kialakított és alkalmazott energiairányítási rendszer révén tud megvalósulni az önkormányzat energiapolitikájának következetes napi szintű alkalmazása (az energiafogyasztási adatok megfelelő mó-

don való gyűjtésétől és nyilvántartásától az energiahasználat és a kitűzött célok eléréséhez szükséges intézkedések végrehajtásának monitorozásán át az értékelésig és kiigazításig bezárólag) és a rendszer folyamatos fejlesztése – az energiateljesítmény folyamatos (!) javítása.

A rendszer bevezetésével a tapasztalatok szerint már viszonylag rövid távon is csökken az energiafelhasználás, ezen keresztül pedig a környezet terhelésének mértéke. Emellett szintén nem elhanyagolható a hitelesség kérdése, aminek előfeltétele az energetikai szempontból is felelős gazdálkodás. Ezen utóbbi szempont közintézmények, önkormányzatok esetében különösen nagy jelentőséggel bír, hiszen működésükről végső soron az őket felhatalmazó választópolgárok felé kell elszámolniuk.

A jogszabályi kötelezettségek mellett az energiairányítási rendszer az önkéntes vállalatok, célkitűzések teljesítését is támogatja. Sőt, az ISO 50001 szabványnak elsődlegesen ez a célja, hiszen a jogszabályi elvárásoknak és a szervezet saját maga által meghatározott energiapolitikájának való megfelelésen túl az energiateljesítményt illetően nem is határoz meg más abszolút követelményt.

Ilyen önkéntes vállalatok lehetnek klímapolitikai célkitűzések is, amint az fennáll számos, az Európai Bizottság által 2008-ban kezdeményezett, helyi és regionális önkormányzatokat tömörítő, az EU klímapolitikai céljainak megvalósítását zászlajára tűző Polgármesterek Klíma- és Energiaügyi Szövetségéhez (Covenant of Mayors for Climate and

Energy) csatlakozott önkormányzat esetében. Ezek az önkormányzatok csatlakozásukkal elkötelezték magukat az energiahatékonyság növelése, a megújuló energiaforrások alkalmazása, illetve a fenntartható energiagazdálkodás mellett. Felmérték energiahasználatukat, majd egy akciótervet – Sustainable Energy (and Climate) Action Plan / SE(C)AP – készítettek, aminek a végrehajtásáról két-, illetve négyévente tartoznak jelentést készíteni.⁴ Jóllehet, ezek az akciótervek földrajzi értelemben véve az érintett önkormányzatok teljes működési területére vonatkoznak (beleértve a lakossági, ipari, szolgáltatási stb. szektorok energiahasználatát is), energiairányítási rendszert (pl. ISO 50001) egy önkormányzat csak a saját maga által felügyelt és irányított intézmények esetében tud bevezetni és működtetni. Ennek ellenére az irányítási rendszer jól tudja a SE(C)AP-ok megvalósítását szolgálni, sőt, második lépésként a rendszer logikája szélesebb körben, közösségi kontextusban is alkalmazható lehet.

Ugyanakkor mind a hazai, mind a nemzetközi tapasztalatok azt mutatják, hogy a megfelelő menedzsment eszközök, így egy megfelelően kialakított energiairányítási rendszer alkalmazása nélkül az akciótervek sok esetben nem, vagy nem megfelelő minőségben kerülnek megvalósításra. Az érintett önkormányzatok számos kihívással küszködnek, különösen munkatársaik tényleges részvételét, illetve részvételi hajlandóságát illetően. Sokszor már a fogyasztási adatok szisztematikus összegyűjtése is gondot jelent, mert annak gyakorlata nem lett kialakítva, a

⁴ A csatlakozó önkormányzatok eredetileg azt vállalták, széndioxid-kibocsátásukat a választott bázisévhez képest 20%-kal csökkentik 2020-ig. A Szövetség 2015-ben új célokat tűzött ki és módosította a feltételeket: az újonnan csatlakozó önkormányzatoknak 2030-ig kell 40%-os csökkentést vállalniuk. Ezzel egyidejűleg a korábban megkövetelt Fenntartható Energia Akciótervet (SEAP – Sustainable Energy Action Plan) is új dokumentum Magyar Minőség XXVII. évfolyam 07. 2018. július

váltotta: a csatlakozók újabb Fenntartható Energia- és Klímaakciótervet (SECAP - Sustainable Energy and Climate Action Plan) készítenek, ami a kibocsátás-csökkentési terv mellett klímaadaptációs stratégiát is tartalmaz. A Szövetséghez mindezülig 53 országból több mint 7 700 – Magyarországról 56 önkormányzat és önkormányzati társulás csatlakozott. Ld. <https://www.polgarmesterekszovetsege.eu/>.

kapcsolódó szabályzóba nem lett beépítve. Mindennek eredményeként az érintett önkormányzatok nem tudják teljes mértékben kihasználni energiahatékonysági lehetőségeiket, az intézkedések, beruházások nem járnak a várt eredménnyel, de olyan is előfordul, hogy az akció tervet végül egyáltalán nem valósítják meg.

A **COMPETE4SECAP – Fenntartható Fenntartó** c. projekt az imént vázolt probléma megoldása érdekében kívánja támogatni az ISO 50001 szabványnak megfelelő, tanúsított energi irányítási rendszer önkormányzatokhoz való bevezetését. A projekt nyolc EU-s tagállam (Magyarország mellett Franciaország, Horvátország, Lettország, Olaszország, Németország, Spanyolország és Svédország) 32 olyan önkormányzatával működik együtt, amelyek már csatlakoztak a Polgármesterek Szövetségéhez és rendelkeznek **Fenntartható Energia Akciótervvel** (SEAP) vagy **Fenntartható Energia és Klíma Akciótervvel** (SECAP) **3. ábra**.

3. ábra: a SECAP logója

A projekt az ISO 50001 bevezetésének vonatkozásában a külföldi partnerek által megvalósított **50000&1 SEAPs**

projekt⁵ tapasztalataira épít, amely több mint 40 önkormányzatnak és önkormányzati szövetségnek nyújtott segítséget abban, hogy fenntartható energia cselekvési tervüket az ISO 50001 szabvány elvárásainak megfelelő energi irányítási rendszerrel integrálva dolgozzák ki és alkalmazzák. Jelenlegi projektünk keretében az energi irányítási rendszer minden érintett önkormányzat esetében a nemzetközi tapasztalatok alapján kidolgozott módszertani útmutatóra támaszkodva kerül kialakításra, bevezetésre, majd minősítésre. A projekt célja az, hogy az irányítási rendszer bevezetését követő egy évben az önkormányzatok átlagosan 10%-os energiamegtakarítást tudjanak elérni a rendszer hatályába vont működési területükön (az épületüzemeltetés, a közvilágítás, az önkormányzati- és a tömegközlekedés területén). A projektnek ugyancsak rész lesz a meglévő SEAP-ok SECAP-pá bővítése, valamint egy energiamegtakarítási verseny a résztvevő önkormányzati dolgozók számára, legalább 3-3 önkormányzati épületben, amely a fenti is említett Spórolunk@kiloWattal c. projekt tapasztalatait veszi alapul.

Ugyan az ISO szabványok közül 2011 óta legdinamikusabban az 50001 növekedik (ld. a **4. ábra** trendvonalát), a minősítések abszolút számát tekintve messze nem ez a legkeresettebb tanúsítás. Ráadásul önkormányzatok és más közigazgatási szervek közül nemzetközi viszonylatban is kifejezetten kevesen tanúsították magukat mindezidáig.⁶

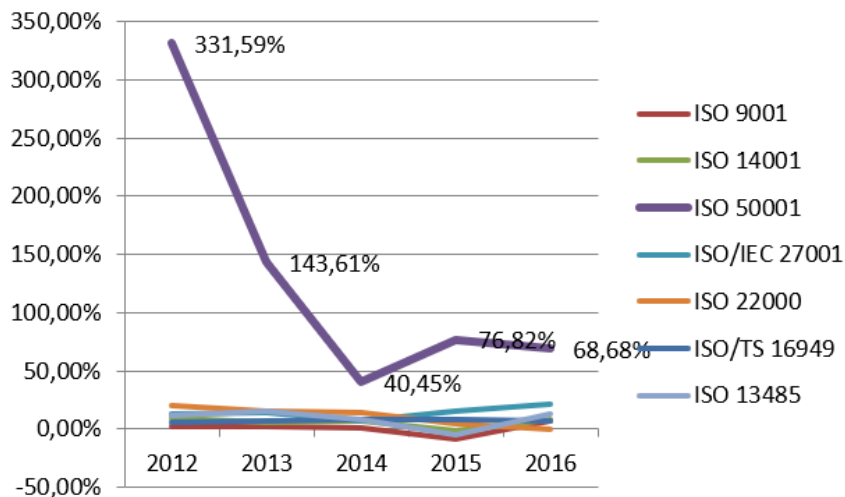
⁵ Ld. www.50001seaps.eu.

⁶ A Nemzetközi Szabványügyi Szervezet (ISO) éves jelentéseiből (ld.

<https://www.iso.org/the-iso-survey.html>) kiderül, kimondottan

Magyar Minőség XXVII. évfolyam 07. 2018. július

közigazgatási szerv 2015-ben mindössze 20, 2016-ben pedig csupán 25 szerzett ISO 50001 tanúsítást.

4. ábra: Az ISO tanúsítások növekménye az előző évhez képest, 2012-2016 (Adatok forrása: ISO Survey, 2011-2016. <https://www.iso.org>)

Igaz ez Magyarországra: a hazai önkormányzati szektorban általában véve is csak kevéssé épültek be az energiairányítási rendszerek – tudomásunk sem ISO 50001, sem EEA tanúsítást sem szerzett mindeközéig egyetlen önkormányzat sem. Ilyen módon a projektben részt vevő négy önkormányzat, jelesül Budaörs Város Önkormányzata, Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata, Újpest Önkormányzata és Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata mindenképp úttörő és példaértékű szerepet vállal a közsféra energiahatékonyságának és fenntartható energiahasználatának előre mozdításában.

A projekt eredményeiről a későbbiekben lehetőség szerint beszámolunk. A megvalósítás nyomán követhető a projekt és a GreenDependent Intézet weboldalán⁷, az érdeklődők a projekt hírlevelére is feliratkozhatnak.

A projekt az Európai Unió Horizont 2020 kutatási és innovációs keretprogramjának támogatásával, a 754162 sz. támogatási szerződés keretében valósul meg. Ezen dokumentum tartalmáért teljes mértékben a Compete4SECAP projekt a felelős, az nem feltétlenül tükrözi az Európai Unió álláspontját.

Szerző: Horváth Gergő

Kommunikációs (MA) és környezetvédelmi (MSc) szakember, 2018 februárja óta a GreenDependent Intézet munkatársa. Szakmai érdeklődésének középpontjában a fenntarthatóság helyi szintű előmozdításának lehetőségei állnak.

⁷ Ld. <http://compete4secap.eu/> és <http://intezet.greendependent.org/hu/node/394>. Magyar Minőség XXVII. évfolyam 07. 2018. július

Sok sikert a pályázóknak, rengeteg új információt az olvasónak!

A 2017/2018-as tanévben diplomázó MSc és BSc hallgatók számára a Magyar Logisztikai, Beszerzési és Készletezési Társaság idén 19. alkalommal hirdette meg a Lőrincz Péter Diplomamunka Pályázatot. Olyan diplomamunkákat várnak, melyek újszerű eredményeket tartalmaznak a logisztika és ellátási lánc területéről.

A tudnivalókat a www.mlbkt.hu honlapon találja a kedves olvasó. Ezúttal csak egy csokorra valót szabadjon a legfontosabb információkból.

Pályázhatnak azok a végzős, nappali vagy levelező képzésben részt vett hallgatók, akik

- logisztikai, illetve a logisztikához szorosan kapcsolódó területről (ellátás, ellátási lánc, szállítási lánc, készletelés-raktározás, elosztás, újrahasznosítás, beszerzés, termelés, informatika, kontrolling, minőségbiztosítás, stb.) írták diplomamunkájukat;
- magyar nyelven, esetleg angol vagy német nyelven, de hazai felsőoktatási intézményben készítették diplomamunkát (diplomatervet, szakdolgozatot);
- diplomamunkájukra legalább jó (4) osztályzatot kaptak és legalább jó (4) minősítésű diplomát szereztek.
- dolgozatuk nem titkosított, illetve amennyiben titkosított, akkor a szerző vállalja azt, hogy a dolgozat a bíráló bizottság tagjai számára teljes egészében megismerhető, illetve amennyiben helyezést ér el, akkor a benne szereplő szakmai munka és annak főbb eredményei publikálhatóak.

A pályázat formai követelményei mellett a pályázati felhívást, a jelentkezési lapot is feltétlen olvassa át, aki a siker reményében szeretne nevezni.

A pályázatokat az MLBKT Titkárságára lehet benyújtani (személyesen vagy postai úton), illetve elektronikusan (Benesch Anita/1061 Budapest, Király u. 12., Tel./fax: 1 267 8740, 1 267 9619, email: anita.benesch@logisztika.hu)

Leadási határidő: 2018. augusztus 31.

A győztes és a helyezést elérő pályázók pénzdíjban (bruttó összeg) részesülnek:

Helyezés	MSc	BSc
I. díj	100.000.- Ft	80.000.- Ft
II. díj	80.000.- Ft	60.000.- Ft
III. díj	50.000.- Ft	30.000.- Ft

(a feltüntetett pénznyeremény minden esetben nettó összeg, melyből az SZJA levonásra kerül)

A díjak megosztva is kiadhatók. A díjazásban nem részesülő, de kiemelkedő diplomamunkák készítői pedig Dicsérő oklevelet kapnak. A díjakat ünnepélyes keretek között az MLBKT elnöke adja át az év logisztikai eseményén, az MLBKT 26. éves kongresszusán, 2018 novemberében.

A Magyar Minőség szerkesztőbizottsága (természetesen a Logisztikai Híradóban való megjelenést követően) örömmel ad lehetőséget a legjobb pályaművek közzétételére.

Minden helyezett meghívást kap az MLBKT éves kongresszusának ideje alatt megrendezésre kerülő hallgatói konferenciára, ahol a győztesek lehetőséget kapnak diplomamunkájuk bemutatására. A diplomamunkák kivonatát megjelentetjük az MLBKT szakmai folyóiratában, a Logisztikai

Híradó számaiban. Ezen felül a győztesek meghívást kapnak az MLBKT éves kongresszusának teljes időtartamára (3 napra), a további helyezettek pedig az első két szakmai napra.

A szakdolgozattal szembeni elvárások a következők

1. A dolgozat a logisztika és az ellátási lánc területéhez szorosan kapcsolódik, világos célkitűzések és elvárások mentén egy jól körülhatárolt problémafelvetést elemez, vagy konkrét problémát old meg./nem elégséges, ha a dolgozat a logisztikához vagy az ellátási lánc menedzsmenthez kapcsolódik, a vizsgálat céljának is relevánsnak kell lennie/
2. A dolgozat elemző, értékelő, mélyreható vizsgálatot tartalmaz (pl. vállalati leírás nem elfogadható).
3. A dolgozat épít a korszerű szakirodalomra, illetve a magyar és idegen nyelvű forrásokra, szócikkekre a szaknyelv fogalmait helyesen használja.
4. Amennyiben a dolgozat irodalom-feldolgozást tartalmaz, akkor az célirányos, túllépi a szakkönyvek fogalomértelmezését, valamint a vizsgálat keretei az irodalom alapján megfogalmazott eredmények figyelembe vételével születtek.
5. A dolgozat megfelelő formában hivatkozik a felhasznált irodalomra.
6. A témát gondozó oktatási intézmény normáinak megfelelően kifogástalan szerkesztésű és nyelvezetű.

VÁRJUK PÁLYÁZATUKAT!

SzS

IFKA Gazdaságfejlesztési konferencia 2018

Hamarosan véglegesedik, s következő számunkban közlé is tesszük a december 6-i rendezvény programját. Az elmúlt évihez képest nőtt a kiemelt támogatók száma és a bemutató asztalok iránt is nagyobb a kereslet. Súlyponti téma lesz az Ipar 4.0, s a résztvevők megismerkedhetnek több ígéretes kezdeményezéssel, tanulásra érdemes jó gyakorlattal. Érdemes lesz figyelni a „Gyors növekedésű vállalkozások” (HGC) közép-európai összehasonlítására, de a stratégiai partnerkapcsolataink menedzselése is „megér egy misét”.

Az általános adatvédelmi rendelet (GDPR) bevezetési tanácsai és tapasztalatai azok számára is hasznos információkkal szolgálnak, akik úgy érzik: kiváló rendszert működtetnek.

A tavalyi konferencia legjobb előadója a Herendi Porcelánmanufaktúra Zrt. által felajánlott vázával kapja.

A megjelentek között díjmentes, de nagy nyereményeket tartalmazó tombolát is betervezték.

A 12. országos konferenciáról Ön sem hiányozhat, hiszen ezúttal is kiváló alkalom lesz a tanulásra és a legjobb gyakorlatok megismerésére.

További információk: szodi@ifka.hu emailen és a +36 30 242 3143 telefonon kaphatók.

**Médiapartnereként továbbra is ajánljuk a rendezvényt
Olvasóink figyelmébe!**

Európai Logisztikai Szövetség (ELA) díjátadó és éves közgyűlés Brüsszelben

2018. június 7-8-án tartotta Brüsszelben az ELA éves közgyűlését és a Project of the Year és Professional of the Year díjak gáláját és díjátadóját. A díjátadóra a Zaventem reptér mellett, a Deloitte vadonatúj székházában került sor, mintegy 100 meghívott logisztikai szakember, felsővezetők és professzor jelenlétében. A hat előzetesen legjobbnak minősített projekt készítői egyenként 20 perces „show”-ban mutatták be a kezdeményezésüket, és az ennek során elért eredményeket. Mindegyik projekt esetében (amelyek a szabályok szerint más az előző évben hazájukban a legjobbnak bizonyultak) a szakmai zsűri az értékelés során erőteljesen vette figyelembe a kitűzött célok között a TQM és az adott ipari ágazatra vonatkozó speciális minőségi elvek betartását, fejlesztését és ennek magvalósulását az implementáció alatt. Ebben az évben a projektek erőteljesen fókuszáltak a vevői elégedettség fokozására, a minél teljesebb, gyorsabb és pontosabb kiszolgálásra és vevőszolgálati tevékenységre. A díjnyertes projekt, a BOSCH vállalatcsoport logisztikájának rendszerszintű megváltoztatását, a korábbi üzletágakra koncentráció alapelvű magasabb szintű döntési folyamatokra való átalakításával, technológiai és szolgáltatási centrumok létrehozásával egy globális megoldás bevezetését tűzte ki célul, amelyet közel másfél éves munkával hajtottak végre.

A projekt-javaslat kiválóságát, és a megvalósításban résztvevők elkötelezettségét (és persze nem utolsósorban előadói készségét) mi sem bizonyítja jobban, mint hogy a szakmai közönség a Közönség-díjat is a BOSCH csapatának ítélte.

Kiss Péter életrajzi kivonata:

1976-ban végeztem a Budapesti Műszaki Egyetem vegyészmérnöki karán. 1976. szeptember 1-e óta dolgoztam a CHINOIN Gyógyszer és Vegyszeti Termékek Gyára Rt.-ben, 1994. június 1-el neveztek ki az akkor egy éve létrejött Logisztikai főmérnökség élére, 2003. januárjától 2010 decemberéig a Disztribúció

igazgatója voltam.

2010. decemberétől 2012 szeptember végéig a Mylan Hungary Kft. Ellátási lánc és logisztika igazgatójaként részt vettem a gyár felépítésében és a termelés beindításában.

Logisztikai tárgyú cikkeim jelentek meg a Magyar Kémikusok lapjában, a Logisztikai Híradóban, valamint én írtam (Déri Andrással együtt) a Logisztikai kockázatok c. fejezetet a WEKA szakkiadó Anyaggazdálkodás és logisztika a gyakorlatban című gyakorlati kézikönyvében. A Magyar Logisztikai, Beszerzési és Készletezési Társaság 1995-ben az Év logisztikai menedzserének választott, 2001-ben Tanúsított Logisztikai Szakértő, 2013-ban Logisztikai Magiszter címet kaptam. 2002-ben megválasztottak az MLBKT elnökének, ezt a tiszteletet 2014-ig töltöttem be. 2005 júniusában beválasztottak az Európai Logisztikai Szövetség (ELA) igazgatóságába és azóta öt alkalommal újraválasztottak. Vezetője vagyok Európai kiválóság díj zsűrijének és 2008 óta vagyok az ELA Pénztárnoka és a Végrehajtó Bizottság tagja.

2016 június 1-től stratégiai tanácsadóként dolgozom az IFKA Iparfejlesztési Közhasznú Nonprofit Kft.-ben.

GINOP-1.1.4-16-2017-00001 sz. kiemelt projekt **Középvállalati Fejlesztési Program**

Birkás Miklós

A projekt céljainak és feladatainak meghatározása

Az IFKA Iparfejlesztési Közhasznú Nonprofit Kft. a GINOP 1.1.4-16 kiemelt projekt keretében végzett szakmai tevékenységét a kiemelt növekedési és innovációs potenciállal bíró feldolgozóipari KKV-k azonosítása, felmérése, menedzsmentjének motiválása, támogatása nemzetközi versenyképességük és hálózatosodásuk elősegítése céljából folytatja.

A projekt fő feladatait alkotják a feldolgozóipari gyors növekedésű kis- és középvállalkozások eddiginél hatékonyabb támogatása érdekében a célcsoport pontos azonosítása, fő jellemzőinek és fejlesztési igényeinek megismerése, az érintett vállalkozások mentorálása, képzése tájékoztatása, valamint testreszabott, rugalmas fejlesztéspolitikai konstrukciók, ill. pályázati módszertan és rendszer fejlesztési megoldások kidolgozása.

További feladata a kiemelt projektnek a GINOP 1.2.7.17 pályázati felhívás (Gyors növekedésű (gazella) vállalkozások komplex fejlesztéseinek támogatása) előminősítési eljárásainak (két fordulóban) lefolytatása.

A GINOP 1.1.4-16 projekt, azaz a **Középvállalati Fejlesztési Program** szakmai feladatainak indítása a közbeszerzési eljárások lezárultát követően hivatalosan 2018. január 10-én kezdődött a győri Borsodi Műhely Kft. gyárában megtartott sajtótájékoztatóval, melyen Lepsényi István, a Nemzetgazdasági Minisztérium gazdaságfejlesztésért és - szabályozásért felelős államtitkára kijelentette, hogy a kis- és közepes vállalkozások szerepe meghatározó a magyar gazdaságban. A termelés öt százaléka származik tőlük, és mert a dolgozók két harmadát ők foglalkoztatják. Az államtitkár tájékoztatóján elmondta, hogy a Középvállalati Fejlesztési Program célja az, hogy a feldolgozóipari cégek korszerű technológiákat alkalmazzanak, használják az ipar 4.0 lehetőségeit, automatizálják a termelést, innovatívabbak legyenek, vegyenek részt a kutatás-fejlesztési programokban, legyen korszerű vállalatirányításuk és ismerjék meg a külföldi piacot, váljanak exportőrökké.

A kiemelt projekt fő szakmai feladatrészeinek és státuszának bemutatása

A HGC növekedési és kompetencia központ egy, a projekt teljes életszakaszát végig követő szervezeti egység. A kompetencia központ egyik kiemelt feladata a projektme-

nedzsment tevékenységek lefolytatása és a projektfeladatok megvalósításának szakmai irányítása és felügyelete. A második feladatkör a projektben felhalmozott tudás- és ismeretanyagok strukturált megosztása a célcsoport gyors növekedésű, ill. felzárkózó vállalkozásokkal. Ezen feladat során feldolgozásra, összegzésre és rendszerezésre, továbbá online (webinárium) és offline (nyomtatott) képzési anyaggá történő konvertálásra kerülnek a projekt megvalósítása során keletkezett munkaanyagok.

HGC vállalkozások felmérése és vállalkozásfejlesztési koncepció készítése

Az első feladatrészben a Középvállalati Fejlesztési Program sikeres megvalósítását megalapozó kutatás elvégzése történik, többek között a programban potenciálisan résztvevő vállalati célcsoport felmérése, átfogó elemzése, valamint jövőbeli támogatási lehetőségeinek vizsgálata által. Gazdaságnövekedési térkép készítése és vállalkozásfejlesztési koncepció kialakítása az iparpolitika támogatására.

A feladatcsomag megvalósításának első felében összegyűjtésre és feldolgozásra kerültek a nagy növekedési potenciállal bíró vállalkozásokra vonatkozó hazai és nemzetközi szakirodalmak, melyek alapján egy komplex kutatási hipotézisrendszer került felállításra. A hipotézisek keretében vizsgálatra kerülnek a HGC vállalkozások fő stratégiai jellemzői, innovációs helyzetük, nemzetköziesedést célzó tevékenységeik, növekedésük mozgatórugói, hálózatos tevékenységük, digitalizáció és ipar 4.0 érettségük, finanszírozási helyzetük, menedzsment és tulajdonosokra vonatkozó ismérveik, valamint fejlesztéspolitikai tapasztalatuk.

A részletes HGC adatbázis felállításához a teljes hazai vállalati állomány 10 éves idősoros mérleg- és beszámolóadataiból álló adatállományon kerültek elvégzésre szűrések és hipotézisvizsgálatok. Ezek eredményeként összeállításra

került egy 10 000 db-os nagyságrendű konvergencia régiós, a teljes nemzetgazdasági tevékenységi kört átfogó HGC kkv vállalatból álló, valamint egy 2 000 db-os nagyságrendű konvergencia régiós, feldolgozóipari tevékenységi kört átfogó HGC kkv vállalatból álló adatbázis.

A konvergencia régiós, feldolgozóipari tevékenységi körű HGC kkv adatbázisból kiválasztott több mint 100 db feldolgozóipari vállalkozás vezetőjével személyes mélyinterjúk készültek, továbbá folyamatban van a HGC kkv vállalkozások online felmérése is.

A felmérések eredményeiről elemző tanulmányok, a meginterjúvolt vállalkozásokról egységes sablonban elkészített esettanulmányok kerülnek összeállításra.

Szintén folyamatban van Magyarország fejlesztéspolitikai célú gazdaságnövekedési térképének elkészítése és az átfogó vállalkozásfejlesztési koncepció kialakítása.

HGC Akadémia létrehozása és működtetése

A HGC Akadémia a Középvállalati Fejlesztési Program központi eleme a megvalósítás szempontjából. A HGC Akadémia egyedi összefogás a középvállalkozásokért, egy közös vállalat és vállalkozás, fejlesztési tudás- és képzésbázis.

A HGC Akadémia vállalkozásfejlesztési modulokból felépített középtávú stratégiai program, amely során, többek között, az ipari digitalizáció és automatizáció, a nemzetközi piacra jutás elősegítése, a vezetői információs rendszerek (ERP/CRM) alkalmazása, az online értékesítés támogatása, a vezetői mentorálás - High Performance Coaching (különös tekintettel a vállalkozás utódlás témakörre), valamint finanszírozás támogatása, és tökeszerkezet elemzése kerülnek fókuszba.

A HGC Akadémia főbb tartalmi elemei a következők: motivációs vállalkozásfejlesztési képzési program megvalósítása (szakmai workshop és interjú, on-the-job mentorálás, külföldi tematikus szakmai út, tudásbázis és vállalkozásfejlesztési együttműködést célzó közösség kialakítása, web-alapú képzés, egyéni fejlesztési terv összeállítása, szakpolitikai ajánlásokat megfogalmazó dokumentum készítése a megvalósított vállalkozásfejlesztések eredményeinek összegzéseként.

Monitoring és minősítési rendszer módszertanának kidolgozása

Komplex minősítési rendszer és fejlesztéspolitikai tanácsadás a nagy növekedési képességű vállalkozások hatékony segítésére. A projekt harmadik moduljának feladata egy partnerségen alapuló fejlesztéspolitika szervezeti és módszertani megalapozása, amire építhetők a projekt

eredményeként létrejövő célzott, partnerségi fejlesztéspolitikai eszközök. Minősítés és monitoring IT fejlesztési javaslatcsomag elkészítése és tesztelése. Az uniós gazdaságfejlesztési pályázati rendszer egyes pillérei közötti átjárhatóság megteremtését célzó fejlesztéspolitikai javaslatcsomag kialakítása a következő tervezési ciklus vonatkozásában. A nemzeti forrásokból megvalósuló gazdaságfejlesztési célú pályázati gyakorlatra és komplex szemléletű pályázati rendszerre, valamint a GINOP 1.2.7 pályázat folytatására vonatkozó javaslatok megfogalmazása a projekt eredményei valamint a vonatkozó nemzetközi követendő gyakorlatok áttekintése alapján.

Ezen feladatrész eddigi eredményeként megtörtént egy szervezetfejlesztési módszertan kidolgozása, a GINOP IH és a pályázatadási rendszer jelenlegi működésének felmérése, valamint egy szervezeti vízió megfogalmazása a partnerségen alapuló fejlesztéspolitikai koncepció jegyében. Ezen felül elkészült a jogi megvalósíthatóság vizsgálata a hazai és uniós verseny- és támogatási szabályok szempontjából, a minősítési és monitoring rendszerek releváns hazai és nemzetközi tapasztalatainak megfogalmazása, valamint a fejlesztéspolitikai beavatkozás szempontjából leginkább releváns pénzügyi működési, innovációs jellemzők azonosítása.

A GINOP-1.1.4-16-2017-00001 sz. kiemelt projekt, azaz a Középvállalati Fejlesztési Program jelen fázisában az ütemterve szerinti feladatait hajtja végre.

Sikerrel vettünk részt az Ipar Napjai 2018 kiállításon, a Hungexpo területén. A projekt eddigi eredményeit mutattuk be és a látogatók által jól sikerültek nevezett panelbeszélgetéseket tartottunk (ott készültek felvételeink).

Mivel a GINOP 1.1.4-16 projekt végrehajtásának korai szakaszában már olyan, fejlesztéspolitikai szempontból mértékadó alátámasztó kutatási adatbázisok, felmérési információk és elemzések jöttek létre, amelyek szükségessé teszik a GINOP-1.2.7-17 kódszámú felhívás módosítását, az Irányító Hatóság úgy döntött, hogy a támogatási kérelmek második értékelési szakaszra vonatkozó beadhatóságának tervezett kezdő időpontját (2018. február 15.) elhalasztja a felhívás felülvizsgálata és pontosítása idejére. A pályázati felhívás módosított változatának közzétételét és az előminősítési keretrendszerünk azzal összhangban szükséges módosítását követően fogjuk folytatni előminősítési eljárásunk második fordulóját.

Szerző:

Birkás Miklós:

Alapvégzettség: gépészmérnök

Korábbi munkahelyek:

- FCI Kompozit Szigetelő Kft. - üzemvezető, minőségbiztosítási (IIR) vezető
- Szín-Harmónia Felületvédelmi Kft. – műszaki vezető/projektvezető
- Ostorházi Bevonattechnikai Kft. – projektvezető
- Electraplan Termelő Kft. - üzletág vezető (NIEDAX)
- Interlakk Kft. - üzletág vezető

Jelenleg az IFKA Iparfejlesztési Közhasznú Nonprofit Kft.-nél dolgozom HGC projektvezetőként.

MAGYAR MINŐSÉG XXVII. évfolyam 07. szám 2018. július

SZAKMAI CIKKEK, ELŐADÁSOK

[Bevezető – Tóth Csaba László](#)

[GDPR – Informatikai megoldások a jogi megfelelés biztosításának érdekében – Pflanzner Sándor](#)

[Hogyan segíti egymást az ISO 27001 és a GDPR az adatvédelmi megfelelésben? – Dr. Domokos Márton](#)

[A műanyag hulladékon és műanyag-témán túl... – Vadovics Edina](#)

[Jók a legjobbak közül: Tirk Ágnes – Szódi Sándor](#)

[Le a kalappal: Szent Erzsébet Otthon Társaság – Szódi Sándor](#)

A TÁRSASÁG HÍREI ÉS PROGRAMJAI

[A Magyar Minőség Társaság 2018. évre tervezett programja](#)

[Változás a Magyar Minőség Szerkesztőbizottságában – Elnöki búcsú](#)

[Beharangozó a XXVII. Magyar Minőség Hétről](#)

[A Magyar Minőség Társaság 2018 évi pályázatai](#)

[A Magyar Minőség 2017. évi szakcikkeinek tartalomjegyzéke](#)

HAZAI ÉS NEMZETKÖZI HÍREK ÉS BESZÁMOLÓK

[ISO 50001 energiairányítási rendszer önkormányzatoknál? – Horváth Gergő](#)

[Magyar Logisztikai, Beszerzési és Készletezési Társaság pályázati felhívása](#)

[Európai Logisztikai Szövetség \(ELA\) díjátadó és éves közgyűlés Brüsszelben – Kiss Péter](#)

A TÁRSASÁG ÚJ TAGJA

[Köszöntjük a Magyar Minőség Társaság új tagját!](#)

PROFESSIONAL ARTICLES, LECTURES

[Upfront – Csaba László TÓTH](#)

[GDPR - IT Solutions to Ensure Legal Compliance – Sándor PFLANZNER](#)

[Data Protection Compliance - How Do ISO 27001 and the GDPR Help Each Other? – Dr. Márton DOMOKOS](#)
[Beyond Plastic Waste and the Omnipresent Plastic Problem – Edina VADOVICS](#)

[The Best among the Best: Zettwitz Sándor – Sándor SZÓDI](#)

[Hats off to: Szent Erzsébet Otthon Társaság – Sándor SZÓDI](#)

NEWS AND PROGRAMS OF THE SOCIETY

[2018 Year's Planned Programs of the Hungarian Society for Quality](#)

[Change in Editorial Board of Magyar Minőség – Presidential Farewell](#)

[27th Hungarian Quality Week – Prior Short Notice](#)
[Invitation to a New Competition of the Hungarian Society for Quality in 2018](#)

[Contents of 2017 Year's Professional Articles in Magyar Minőség](#)

DOMESTIC AND INTERNATIONAL NEWS AND REPORTS

[ISO 50001 Energy Management System for Local Authorities? – Gergő HORVÁTH](#)

[Invitation to Completion of Hungarian Association of Logistics, Purchasing and Inventory Management](#)
[European Logistics Association Annual Meeting in Brussels – Péter KISS](#)

NEW MEMBERS TO THE SOCIETY

[We Welcome the New Member to the Society](#)

MAGYAR SZABVÁNYÜGYI TESTÜLET – MSZT

Tanúsítási szolgáltatások

Az MSZT az IQNet (Nemzetközi Tanúsító Hálózat) teljes jogú tagja, ezért az általa tanúsított cégek az MSZT tanúsítványával együtt a világ több mint 60 országában elismert IQNet-tanúsítványt is megkapják.

Rendszertanúsítás

Az MSZT a Szlovák Akkreditáló Testület (SNAS) által a Reg.No. 259/Q-070 és a Reg.No. 259/R-100 számon akkreditált irányítási rendszert tanúsító szervezet a következő területeken:

- Minőségirányítási rendszerek tanúsítása az MSZ EN ISO 9001 szerint;
- Környezetközpontú irányítási rendszerek tanúsítása az MSZ EN ISO 14001 szerint.

Az MSZT a Nemzeti Akkreditáló Hatóság (NAH) által a NAH-4-0044/2014, a NAH-4-0086/2014 és a NAH-4-0127/2018 számon akkreditált irányítási rendszert tanúsító szervezet a következő négy területen:

- A munkahelyi egészségvédelem és biztonság irányítási rendszerének (MEBIR) tanúsítása az MSZ 28001 (BS OHSAS 18001) szerint;
- Élelmiszer-biztonsági irányítási rendszerek tanúsítása az MSZ EN ISO 22000 szerint;
- Magyar egészségügyi ellátási standardok (MEES) szerint végzett tanúsítás;
- Információbiztonsági irányítási rendszerek tanúsítása az MSZ ISO/IEC 27001 szerint.

Innovatív területek. Speciális kínálat az MSZT további tanúsítási szolgáltatásaiból

- Informatikai szolgáltatás irányításának tanúsítása az MSZ ISO/IEC 20000-1 szerint;
- Fordítási szolgáltatások tanúsítása az MSZ EN ISO 17100 szerint;
- Energiairányítási rendszerek tanúsítása MSZ EN ISO 50001 szerint;
- Egészségügyi szolgáltatások tanúsítása az MSZ EN 15224 szerint;
- Innovációirányítási rendszerek igazolása az MSZ CEN/TS 16555-1 szerint;
- Kozmetikai termékek helyes gyártási gyakorlatának (GMP: Good Manufacturing Practice) MSZ EN ISO 22716 szerinti igazolása;
- IQNet SR 10 – Társadalmi felelősségvállalás irányítási rendszerének tanúsítása;
- Integrált rendszerek tanúsítása (minőség-, környezetközpontú, munkahelyi egészségvédelem és biztonság, élelmiszer-biztonsági, információbiztonsági stb. irányítási rendszerek).

Terméktanúsítás

Termékek és szolgáltatások szabványnak való megfeleléségének tanúsítása

Normatív dokumentumok szerinti termék tanúsítás

Játszóteri eszközök megfeleléségének ellenőrzése

TANUSÍTÁSI TITKÁRSÁG

1082 Budapest, Horváth Mihály tér 1.

Tel.: 06-1-456-6928 Fax: 06-1-456-6940

e-mail: cert@mszt.hu

www.mszt.hu

LEGYEN TAGJA AZ IQNET NEMZETKÖZI ELIT-
KLUBNAK!